

במדבר א ב במדבר

הלוּם וְבָחַנְתֶּן הַמְשֻׁבֵּן יִקְרִימֵוּ אֲתָּה
הלוּם וְהַזָּעֵר הַקָּרֵב יוֹמָתָה כְּ וְחַנּוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל-מִתְגָּרוֹ וְאִישׁ עַל-דְּגָלוֹ
לְצַבָּאתָם כְּ וְהלוּם יִחְנֹן סְבִיבָה
לְמִשְׁכֵן הַעֲדָת וְלְאֵיתָיהּ קָצֶף עַל-
עֲדָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְרֹן הַלוּם אֲתָּה-
מִשְׁמָרָת מִשְׁכֵן הַעֲדָות כְּ וְיִעָשׂוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּכָל אָשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲתָּה-
מֹשֶׁה כֹּן עָשָׂוֹ פְּשִׁישָׁ בְּהָא וַיַּדְבֵּר יְהוָה →
אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לְאמֹר כְּ אִישׁ

אלקט כהיר

וועטליס הומו וסואָה נוקע, ג) וכן צל מקע וממע, ד) לו קוּן צל מעל מקע וממע, מפלakin הוועו למפיקות ומלכירות דקיס צל מפלakin מעהמאן
כליזייל להקיע, האַל מה שצמאנ האַה זונע רצעי זעל מלולות
ונגס האַטילא הלווע עזע לוּךְ רק אַפְרִיקָה, ווּמָה, צל נוכר
כלען נקרלה מנטלהם, ווּלְיאוּ, שאַרי מקרלה מלען דיזער האַטומָה
טלאפֿני ווּסְמָה יְאַלְוָה האַטְמָה זעל האַטְמָה כל לְיאָה, הַלְּעָה כְּבָ�וָה,
הַה) לְמָה הוועה מקומעה האַטומָה קודס האַטְמָה זפְרִיקָה, ווּ
עוֹד לאַטְמָעֵין, צָנָגָס שָׁהַמְּרָנוֹ פִּי "וּגְנֻקְעָה" צָבָּהָס לְקַעַּ
אלְלָלָל מִינָּה "וּגְנֻקְעָה" הַלְּיאָה צָמָן מִקְיָמָן
הַמְּמוֹן: יט) רְאוּוּ נָוֶר פְּסָקָה ווּלְיאָה מִירִי רק בענובות
הַה קְמָס כְּבָ�וָה טָהָר הַלְּיאָה חַיָּכְמִיחָה, נָס יְאַסְמָה מְלָאָהָס
וּוֹסָס כְּנָנוּ סִיר וּוְעִילָּם לְלָמָות ווּנְעַדוּדָה האַטְמָה מְוּכָּבָּה
וּזְוּם הַלְּוָה (רא"ס), וועוד יומָל הַלְּפִילָוּן צָנָעָה
וּלְמָה יְהָה קְדָשָׁה, ווּדְעָה אַסְמָדָה לְמָה ווּלְקָרְתָּה דְּכָמִיכָּה (י"ז)
רְאַרְאָה נְפָקָה (כ"ב ט') ווּמָה צָו הַכְּנָהָה נְמָמָה כְּבָ�וָה
עַדְלָיָן לוּ יְדָעָנוּ מה ווּדְגָלָל, רק נְפָלָתָה האַטְמָה מְפּוֹלָה
אַלְיאָה הַמָּר הַצָּעָד גְּנָנוּ לְצָר הַפְּרָט לְקָ (קְנִיזָּה), ווּלְמָה
קְדָס מָזָר הַקְּרָבָה, הַמָּר, צָנָנִי יְסָרָאֵל יְהָנוּ על מִקְוָה
הַקְּדָשָׁה, מְסִיכָּה מִתְּיִקְהָה, הַלְּגָן כְּלָדְיוֹק, ווּדְינָר
הַלְּוָעָה נְמָר שְׁלִין הַדִּיזָּק כְּלָס לוּ יְהָנוּ הַלְּוָעָה עַל מִקְוָה
לְעַדְוָה תְּהִלָּה יְהָה קְדָשָׁה (סָה"ז), ווּסְכָרְמָה מְדָלָמָה האַטְמָה
קְרָתָה טְהָרָה קְדָשָׁה עַל שְׂמָךְלָבָן ווּרְדִיס (קְנִיזָּה): בָּגָד
הַאֲוֹה צִידִי סָמִיס, שאַרי מְלָיָה נְקָרָת שְׂמִימָה צְעָדָה ווּסְמָרָה
כְּבָ�וָה אַלְיאָה זְיִום ווּמָה כְּמָה שְׁלָר מִימָה צִידִי סָמִיס שְׁלָרִישׁ מָה

אונקלום

ובמשרי משבניא יקימו יתה לאוי
וחלוני ריקרכ בתקטלו: נב ווישרונ
בני ישראל גבר על משורי
ונגבר על טקפה לחיילו: נג ולוא
ישרונו סחור סחור למשבניא
רפסהרותא ולא יתי רונזא על
כונשתא דבני ישראל ויטרונ לוזאי
נית פטרת משבניא דסחדותא:
עד ענברו בני ישראל בכלה די
פקיד יי' ית משה בן ענברו:
א ומיל יי' עם משה ועם אהרן
לכטימר: ב גבר על טקפה באתנו

۲۱

משמעותו מפרקון חותם מככממו ונוכחותו עד מוקס ה'אר י██ן סס כען ויהנו סס ומוקיינן חותמו: והזהך ה'קרב. **לענודחן ז'ו^ט**: יומת. **צ'ידי טמיס^ט** (**ס'א פ'ט**): (**ג'ג**) **ואיש על דרגלו**. כמו שקדוגלים סדרויים **צספר זכיי**^ט מל'ך פגעים לכל דגלה. (**גג**) **ולא יהיה קצף**. לה משען כמומיות נ'ר יסוכק קף, והם (**למיין**) **שיכנסו** זרים **גענודחן ז'ו^ט**: יוכיך קף, (**גמ'ה**), כמו **צמליינו צמעטכ*** קלח (**ז'ו**) **יכוכ קף** (**גמ'ה**), כמו **צמליינו צמעטכ*** קלח (**ז'ו**) **כ' יול'ה בקף גויגי^ט**:

שינוי נסחאות • על טעה עיי מעשה

መንግሥት አብደም ሁኔታ - የነበረውን ቤት የሚከተሉትን ደንብ ይጠናል

אונקלוס

**על-דָגָלו בְאַתֶת לְבֵית אֲבֹתֶם יְחִינָה
בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְגָד סְבִיב לְאַהֲלִמּוֹעֵד
יְחִינָה וְהַחֲנִים קָדְמָה מִזְרָחָה דָגָל**

۲۷

(ג) באתה. כל דגלו יכו לו (חוות) מפה נגועה חלואה זו, נגעו כל זה אף על נגעו כל זה וכו', נגע כל מהך כנוגע* היהנו הקדושה השאנן, ומזהך רק יכו כל מהך דגלו (חיה - נמה"ר), דגזר מהליך גיהותם לנצח מהרשותם כוחות מסר לכט יעקב מהוויכס כבניהם ומכיוון ממלוכים, שנלמלה (ביה' י"ט) וייעשו ציווילו נון כהבר לוס, יכו וויסכבר חילון יהולא מון כהברלה, רהובן זבמען וגוד (יב"ה) מן כדרוס וכו', כלהיתם בגומתול צפורה זו (נמה"ר): מגננד. מרומוקי מיל, כמו שנהלמר זיכוותם (ו) לך רוחק יכו זינויים עזינוו כלעליטם מהם, צויכלו לנו צצצטם* (נמה"ר): ממכ* ותיכנן וצינוו ותלויס הוויתם כסמוך לו (חיה): (א) קדמה. לפניהם כקרויות* קרס, אלהו, זו רום אשין נשאות: שעו רבבי-ט – מונו כל אחד בזון אבוי • ומשה. • הקדשה.

אוצר החיים

ומעלך צרכו מספר כדוגמיס ה' על פי כן לה ב) ג. זה חוננים וג'. סמל וכחוניים חמוץ מספה קביה):

אור בחד

ע"י מופל נספּ, פ"כ נזיך כי לא נלן יותר. בב') ואמ' לו יכפּול יכוליס אוו לומר סככונת מעלה ומצעינום מותר לפוקדס נטך כי טרולג. בג') הנס דוא קרלהון.

אונקלוס

וְלֹמַדְכָּל קְטֻפְלָכְוָן
קִימַתְנָא נְשַׁבֵּח רָ
רְבּוֹנִי וְגַהֲיָ עַבְדָּ
סָ וְשַׁׁיְוָ יְתָה יוֹסֵף
יְזַמָּא הַרְיוֹן עַל אֶרְ
דְּיָהָן יְבִין חָרָ
לְפָרָעָה לְחוֹדָר אַרְ
בְּלֹחֲזִירָהוּן לְאָהָ
מוֹ וַיְחִיבָּ שְׁלָא

וכפפות הסדר נצחים
(ככ) נמצא חן. לפט
והיינו עבדים לפטר
סמכ: (ככ) להחק. למוי

הכל הטע נל' נכללו כן: ז
שיכון נסיט צמלה דלא: א
קלריכט נכללו מומס מען: ג
קוטנייס הכל מטלכט: ב
הכל נטהר בס המרו וס
מוחט, ג' ככ' מארטנו ח

טיעוֹר כמְסֻפִּיק לְזִיכָּר
עַל פֵּי כִּן לִם יִגְרֶע
וְלֹא רָע בְּשָׂדֶה וּקְדִימָו
כַּמָּה כִּל כְּנַשְׁמָר הָ
חוּמָמוֹר וְלוֹחָול נַעֲפָכ
לְטוֹיוֹת אַכְעָפָה מִנְחָס
וְלֹא כ
בָּה. וְהִירְגַּן עַצְדִּי
עַצְדָּה
וְכוֹנוֹן לוֹמֶר עַל דָּרָך
קְנִיחָס הַלִּי נְפָרֶט עַצְמָה

נקול מינה לו מה יעצו לנו כדי סיוכלו לעוזר הגדתנו פרעה.

תרין

בראשית מז ויגש

וְאַבָּדוֹן יְתִיבָּה לְהֹזֶן
פְּרֻעָה עַל בּוֹנֵא וּבְנוֹ יְתִיבָּה
אֲרַעַהוֹן כְּגַם וְאָמַר יוֹסֵף לְעַמָּא
הָא זְבִינָת יְתִבּוֹן יוֹמָא דְּיָוִת
אֲרַעַכּוֹן לְפְרֻעָה הָא לְכּוֹן בָּר
רוֹדְעָא וְתוֹרְעָו יְתִיבָּה אֲרַעָא: סְדִ וְיָהִ
בְּאַעֲוָלִי עַלְקָתָא וְתוֹתָנוֹן חָרָסָן
חַמְשָׁא לְפְרֻעָה וְאַרְבָּע חַקְיָן
הָהָא לְכּוֹן לְבָר זְרָע חַקְלָא
לְלִמְבָּכְרָהוֹן וְלְאָנָש בְּתִיכְוֹן

אֶת-חַקְמָם אֲשֶׁר נָתַן לְהֶם פְּרֻעָה עַל-פִּנְךָ
כֵּן לֹא מִבָּרוּ אֶת-אֱדָמָתֶם:^ה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל-הָעָם הִנֵּן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת-
אֱדָמָתֶם לְפְרֻעָה הַאֲלָכָם זֶרַע
וּרְעַתָּם אֶת-הָאֱדָמָה:^ג כִּי וְהִיא
בַּתְּבוֹאת וּנְתָהָם חַמִּישִׁית לְפְרֻעָה
וְאֶרְכָּع הַיּוֹתָה יְהִי לְכֶם לֹרֶעֶת הַשְׂדָה
וְלֹא-כָלָכָם וְלֹא-שָׁרֶב בַּתְּהִיכָּם וְלֹא-כָלָ

רשות

(כג) הא. כמו כן (כמו ימי ע"י מ"ז) וגם מי שהדרך גורלה נתה: (כד) לזרע השדה. סבכל בסכ"י: ולאשר בכתיכם. ולמהלן בענדים

מיהו "כ"ט" ל-שנית כהן היה סטומולר (וולם נאכלם) כמו מלך מוּמָן לוּ מְמָן לוּ עַכְדָּה, מלך הוה פועל, ופיירוטו שמעcosa ענדוה עמה, ומיכם כהן ומיכם ייכן ה' ע"י' כ, וכפרטן כהן שענין מוכח סטס וכומוריס לנו ה' כטראים, כי ה' כומוריס ה' ניט עוקרים נזנות מהלכה ומיומדים נדרת לנו חכלו לנו חום חוקס קרכוב נאס יוס יוס (מ"ל): כו' פ"י נצנה זו ונמ נקס פיעעה

אור החיים

ונgo' ולמה חמימות לפרטן אין זה מלה כקנין טלייר
טלה קנה קניין וזה כווארן לנאות מהדמך ונקה
מהותה בקנין גמור כמו שנילב בכחוט צומומו ויקן
ווסוף הה כל הדרמה מילרים וגוי כי מכלו מילרים הייט
טדכו, והס ורזה פרעך לאכינו פועלם ולעוזר
ההדרמך לאכומו ונלהריוווע עטה יעטש מה טלהן אין
גופס אל מילרים לה המר שקנכח קניין גמור. וכגס
טהמר כן קניתי להכס פיעזט כקנין טלייר לדזר
המוחכר דנדורי יוסף כה לאס זרע וגוי. וטעמו של
ויסקיי) כי מה יונעל צהדרמך הה אין שודץ זה
המחסן להנחתם לחיזק על העבונת:

ב' חמיישית לפערעך וגוי. יי') נומינס לומד כי קודם כל דבר יטול פערעך סמאנים בזען ומאנס לב זינטער גער' ביגווע

מזהם לערך נתקל, וכוכו יהוממו על מודוני:
בג. הן קנייתו של הכס כו". ענש
 (סוסיל'), גם כתול תונת קיון
 קנייתם להדרה. כי קנייתם כו"
 מזכיכך כזין קניית עבדים (קיזוטין כ"ג) וזה
 שטעמך שבעניך העט נערוים מוקבב ונוי
 קנייהם, זהה לממר כן קנייתו להרכס כו"ס
 ומה שבעניכם מה נערוים. אבל כהדרה כהדרה
 דרך קנייניכם וככזהכרי למעלה (כ') ויקן יוסי
 מזרחה מליריס טעם נרמז כי קנהה צהמוד מדרשו
 כהדרה (יל'). וימת לבנייר צדרכך מהר טנקה
 מה יורך לקניית מזרחה כל מה שקיים עט
 רצוי (פסחים פ"ה), והויל כי נזר צלע ביך
 בכניו עבדים (יל') מולם לפערן זא לאבעזון מלך ב

אור בהייר

הוציאו. קלג) ומה נפקה מיאת חממה. קלד) צח מהר והוא כל חזרה מגדיס לפרטא, מה ויקן. קלה) צח רעה לפטיל טל פג'מו הנטרכומס. קלו) פ"י כמה היה לו לנווחם, וכל שיא די צמ'ה אס'ינס למם חמישיט. קלז) וויא די כוה, ומה

(4)

Reuben Haeske - Haeske Katt, d. 16.7.3

ליקוט ראובני השלם

מאמרים ומדרשים, חדשים גם ישנים

לחמשה חמשי תורה

חיברו אחד מהוישים, בן של קדושים, קדוש יאמר לו
האלוף מוהר"ר אברהם ראובן הכהן סופר זכליה
בן האלוף מוהר"ר האשקי (יוושע) ב"ץ זכליה
והוא נכדו של רבי שלמה אפרים לונטשיץ זכליה"ה
בעל "כלי יקר", "עלולות אפרים" ו"עמוריו טש"

בהתוויות מאירות עיניהם
בהתוויות מאירות עיניהם

במהדרורה זו (נוספה):

הקדמת המחבר לספרו "ליקוט ראובני" לפי א"ב.
דברים אחדים על המחבר וספריו וכן הסכמות גורלי תורה
מכוא מאת הר"ר בצלאל לנדרי שילט"א

ברך שני ויקרא במדבר דברים

ואלה מוסיפה על הראשונים
שבחת לקט

להאלוף המרומם, ראש לכל הדרשנים
מוחר"ר נתן זכליה"ה מפרנקפורט וחמברוג

יצא לאור ע"י הוצאת ספרים ח. ונשל
עה"ק ירושלים טובב"א
שנת תשנ"ה לפ"ק

זהב כדמות סיף ורמות הדגל בה של דג ע"ש
וידgo לרוב ולמעלה מאותו סיף היה אמה מן
הענן וחוקק בו ג' אותיות משלשה אבות
העולם ר' מאברהם, צ' מיצחק, ק' מיעקב,
וסימןך רח'ק והיו אותיות הללו מזיו השכינה,
בצפון דגל מhana דין שנה' דגל מhana דין
צפונה ועל ראש הדגל ווים של זהב ורמות
סיף ורמות דגל כדמות נחש ע"ש יה' דין
נחש עלי דרך ולמעלה מן הסיף אמה מן
הענן וחוקק בו ג' אותיות מן ג' אבות העולם
מ' מאברהם ק' מיצחק ב' מיעקב, וסימןך
מק"ב והוא האותיות הללו מזיו השכינה נשאר
ה' מאברהם והוסיף הקב"ה י' משרו וברא את
העולם שנה' כי ביה ה' צור עולמים העמיד
הקב"ה עמוד הענן למעלה מן הארון
שהדגלים מסכבים אותו שנה' סביב לאלה
מורע יתנו וקובעים באותו ענן ב' אותיות
הקדושים שם יה' והוא הולך בכל מhana
ישראל והיה מאיר ביום ובלילה כירח ובבם
היה ישראל יודעים בין יום ולילה, ואותם ב'
אותיות הקדושים הם יה' היה פורחים הנה
והנה, ונראים על כל ד' דגלי השבטים כל ימות
השבוע לפחות על דגל זה ולפעמים על דגל
זה וכן יהי מנהגו כל ימי השבוע עד יום ר'
לערב שבת, ובמקומות שם עומדים כקדש
עליהם היום שם היה נחים ולא היה זים
מקומם מעת שפוגע בהם רגע הכנסת שבת עד
מושאי שבת הקדוש או היה חוחרים ומתחלים
להתראות בכל דגל כמנגט וכן היה מנגט
בכל הימים וכשהיה הקב"ה רוצה לישע
המחנות היה הענן שם יה' נוטע מעל הארץ
והיו ר' עננים שבhem א"י בצ"ע רח'ק מק"ב
נוטעים אחריו וכשהכתנים רואים העננים הללו
נוטעים ועומדים אחר העמוד שבו יה' תוקעים
בחצוצרות והיו רוחות העולם מקורות מוד
ולבונה הוא שcatch מביא עולה מן המדבר
מקורת מוד לבונה. (פליאה)

כט

ראאה והבן ר' דגנים היה נגד ר' רוחות העולם
וארבע דגים היו י"ב שבטי יעקב, ג'

החייה שῆמה שור מהחנה רفال ודגל
מחנה אפרים למערב
החייה שῆמה אריה מהחנה מיכאל ודגל
מחנה ראובן לדרום,
החייה שῆמה נשר' מהחנה אוריא"ל ודגל
מחנה דין לצפון.
ובפני פני שור תעשה פני כרוב כי בקשת
חזקאל להיות כרוב ר"ל בקש רחמים ונחפה
לכרוב זהו רמזו אנפי רכבי ואנפי זוטרא
(פליאה) וכו'.

כח

וגם זה אומר לך דברים בכיס ואבד' מחותנות,
ואמר יבא אחד ויגיד חילקו ואשא עני
ואראה והנה אדם בא ושאלתי לה מי הוא זה
הבא לקרנתנו וא"ל מלפני הקב"ה יצא
וחביריו הוא ממתיבתא דركיע הוא והלך זה
ובאו זה ואמר שם במתיבתא דركיע כשהיה
ישראל במדבר היו מקיפים שה עני כי בזוד
עליהם אחד לפניהם ואחד לאחריהם, וב'
משני הצדרים ואחד למעלה מפני החמה
והצינה, ואחד לפנייהם משפיל את הגביה
ומגביה את הנמוון כדי שלא יכשלו, וגם שננו
שם אותו שהיה בראש הדגל אור השכינה
קבועה בתוכו ושאלנו שם האין היה הסדר
קבוע והשיבו ר' דגלים הם דגל יהודה למורה
וזומה לאريا הוא שנה' גור אריה יהודה
והיה על הראש הדגל דמות אריה וויצו
למעלה והיה בו עד ווים של זהב כדמות
סיף ועל הסיף היה הקב"ה מורייד אמה של
ען השבעי וכחוב בו שלשה אותיות מן
שלשה אבות העולם, א' מאברהם, י"ו' של
יצחק, י"ז' מיעקב, וסימןך א"י, והיו
אותיות הללו מזיו השכינה, וכבודם היה
ראובן והיה על ראש הדגל דמות אדר'ם
הדורמה לדודאים ועליו ווים של זהב כזרמי'
סיף ולמעלה מאותו סיף היה אמה מן הענן
וחוקק בו ג' אותיות של אבות העולם ב'
מאברהם, צ' מיצחק, ע' מיעקב וסימןך בצ"ע
היה אותיות הללו מזיו השכינה, ובמערב היה
חרונה דגל אפרים ימה והיה על ראשו ווים של

ארכָע וגלים נגד ארבע חיות אשר תחת כסא
הכבד בר' פנים.
(פְּנִים)

יגל יהודה אריה דגל ראובן אד"ם דגל
אפרים שורט דגל דן נש"ר.
(עמ' 1)

15

מִשְׁרִירִתָּא דישראל הוֹה אַוְרָכָא תְּרִיסֶר מֵילֵין
וּפּוֹתְיהָ תְּרִיסֶר מֵילֵין וּדְוִישָׁן
קִיּוֹדָם מִדִּינָחָא, טִיקָס יְהוּדָא מִשְׁרִירִתָא יְהוּדָא
לְחַלְילְיוֹהָן בָּאַרְבָּעָתִי מֵילֵין מִרְכָבָעַן וּטְקָפָה
הַוָּהָה מִמְילָתָה תְּלָה גּוֹנוֹנָן כָּל קְבָלָה חַלָּה
מְרוֹגְנִילִיתָה בְּחוֹשְׁנָא סִימּוֹקָא וַיְרוֹקָא וּבְרָא
כְּכִיה חַקִּיקָה וּמְפֻרְשָׁה שָׁמוֹת תְּלָת שְׂבִיטֵי יְהוּדָה
שְׁשָׁכָר וּזְבוּלָן וּבְמַצְיעָותָהָה כְּתָרִי יְקָום הָ
יְתִבְדּוֹרָן סְנָאָר וַיְעַרְקוֹן בְּעַלְיָהָדְבָּכָר מִן קְרָמָן
כְּכִיה הוֹהָה קְזָקָק צְוָתָה בְּאֲרוֹדוֹן מִטּוֹלָדָה
לְבָנֵי יְהוּדָה נְחַשֵּׁן בְּעַמִּינְדָב. (תרנ"ט)

۱۹

טיקם משות' רואבן דרומה ישרון לחילזון
בארכעתו מלין מרבען וטקסיה הוה
ממילת תלת גונון כל קבל חלה מרגליתא
דרכחוונה איזמור ושבוזו וסכהלום וביה חקי'
ומפרש משמהת תלת שבטי' רואבן שמעון
גנדי ובמצוותה כתיב שמע ישראל ה' אלהנו
ה' אחד וביה הוה חקי' צורת בר אילא והוה
חמי' למחי' ביה צורת בר תורי' ברם משה
חכביאה חלפי' מטול ולא ידרך לנ' חובת
ונגלי' ורבא דהוה ממי' על חילו' שבטי'
(תרנ"ט) רואבן אליעזר בר שדייאר.

1

טיקס משרית אפרים לחיליהון מערבא ירושה
ומשריתהון בארכבה' מילין מרבען
ויטקסייה הוה מליחת תלת גונון כל קביל
מרגלית' דבחושנא קנכירין טרkon ועינגעלא
חביב ומחבר שמהם כלם ישראליים ערביים

שבטים לכל דגל וי"ב שבטים נגד י"ב מоловות
נגד י"ב אבני אפוד שנא' והאבני תהיינה על
שמות בני ישראל ולכון לא קבלו ישראל
התורה עד שנענו י"ב שבטים וס' רבו ודו'
דגלים כי אז היו דוגמא עליונה וראה והבן
דגל יהודה במזרחה ומד' יסודות א"ש, ומן
המоловות טא"ק טל"ה אריה קש"ת לששתן
בаш ומאבני האפוד הטור הראשון אדם
פטודה ברקת, דגל רואבן בדורות כנגדו מד'
יסודות עפר ומן המоловות שב"ג שו"ר בתול"ה
גרי', ומאבני האפוד טור הב' נופך ספיר
ויחלום, דגל אפרים במערב וכנגדו מד'
יסודות רוח ומן המоловות חמ"ד תואומים
מאזנים דלי' ומאבני אפוד הטור הג' לשם שבוי
ואחלה, דגל דן בצפון וכנגדו מד' יסודות
מים, ומן המоловות סע"ד סרטין עקר"ב דג"ם
ומאבני האפוד הטור הד' תרשיש שם
וישפה. (פליאת עינוי גבר עינוי גבר עינוי גבר)

8

**סדר הדגלים ומילא חטא במכירת יוסף כל
אי נטול חלקו הרואין לו.**

(זהר בראשית ע סיה ניין בארכות)

六四

אמר ר' יוסי וודאי יוסף לא זכה שמייה
באותן דגלים דכתיב דגל מהנה אפרים
ולא כתיב דגל מהנה יוסף בגין דאתגאי על
אתהן. (ו' מדבר ע"ב פ"ב ט' פ"ב ע"ב)

5

השלשה אבניים שבוגר מחנה דין שם לשם
שבו ואחלמה אינם בג"ע شهرיה
ביחסkal לא חשיב אותם כי דין נקרא נחש
שנא' הי דין נחש וכתיב דובר שקרים לא יכול
לנגד עניין. (פירוש באן)

96

כ' זמן שהיו הגדלים נוסעים לא היו הולכים עד שמרים מקדמת לפניהם וככה"א ואשלח לפגיר את משה אהרון ומרים ובבבון

ספר אהוב ישראל המבואר

הן הנה אמרות טהורות, עינים מאירות, שייצאו מפה קדוש
פום מלאל רברבן, מקור מים חיים כבוד אדמו"ר גאון
תפארת ישראל הרב הצדיק המפורסם אהוב נאמן לבית
ישראל איש אלהים קדוש, רשבכה"ג שלשלת היוחסין
מדורי דורות כקש"ת נודע בשער בת רבים

מהדר"ר אברהם יהושע העשיל זצוקלה"ה
אב"ד דק"ק אפטא

ולבסוף ימי תקע אהלו של חורה בק"ק מעייבו י"ז

(נסח שער דפו"ר)

מהדורה חדשה ומפוארת, מאירת עינים, מוגנת בהגהה מהויקת ומתוקנת,
נוספו אלף טקומות וצינונים, נפתחו ראשי תיבות וקיצורים,
הקטיעים חולקו לפיסקות קצרות, נוספו סימני פיסוק וניקוד,
ובתוספת הערות ביאור עם ציונים והשוואות לדבריו וכותרות משנה

יוצא לאור על ידי
מלכת התורה "עו"ז והדור"
ניסן תשעה

אלל' (נמדדכו נג' ס). זיבאָר
(נמדדכו נג' ב), בְּשַׁעַת מִתְן
עַלְיָהֶם הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ ה
שְׁלֵמָל מְלָאֵיכִי הַשְׁרָתָנָה
הַדְּגָלִים קְיוּ דְגָל מְחַנָּה
וּבְזָהָה יִבָּאָר מָה שָׁאָנוּ
יּוֹם טוֹב, וַיּוֹמֵפְנֵי מָה
דְּשַׁבְּתָמְרִיפָן נְגַד הַעוֹזָן
עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וּבְעֻזִּי
עַם הַדְּגָלִים, לְזוֹה

הה"א ב"אברהם" נסא ואיתא בספר עשרה

א. במדריש: בשעה שנגלה ועמו כ"ב רכבות של מלאכים רכבותיהם אלפי טנאן, והוא י' (בבב"ד כ' ז' בגול מוכבה), כי dredgalim daglim hahtilu matanu נגעשיםdaglim camotan. ב. ב' נקרא על טמו של אחד מהב' חיותים (בבב' מ"ט פ"ג): ובסבב עול קרכראם ט"מ פ"ג:

הנזכרים לתקון מה שפוגם ב-
הריאISON יכוון לתקן כל מה ב-
כל מה שפוגם בספירת הגבוי
7
ואנו זמפני מה דזוקא בזום 1
לרווחה (חות ק) 2
כי אם בראש השנה ובזום
אומרים אותו בכל יום טו
והלברות (חו"ט פ"ג פ"ג) כו
ים טוב מתפללים שייכא בן
וכור (ח'ר'ז ד פ), ובשבת א'
מש
20 נשאר ה"ה א' מאכורה
דגלים הם, דגלו ו'
מן שליטה אבות העולם, אל
מן יעקב וכור, ובזרום היה
של אבות העולם, ב'ית מ-
וסיכנן ב'צ"ע וכור, ובמערב
בו טلس אוחיה משלשה א'
מייחק, קו"ר פ"יעקב וכור, ג'
שליט אוחיות בו שליטה א'

ממלשון פתח ושער, ומורה שמאם נפתחים להחיות באים כל החסרים". וזהו שאמרתו כי זהה בנטענה לך', יונתנו מה שבחמשון נעשה לך' תחורי זהב, בחינת אמצאים, עם כל זה הוא עם גנחות הכסף', והואינו בנקודות פת' ח, נקודה שבחסד".

וזה גה שבת של אחר פסח הוא תמיד בשבוע
שניהם שבפסחא, וויה שביעו הזאת הוא
בחינת גבורה, בחינת זך, אך שהוא מונעך
בקכס, נקודות פט"ח, ומורה שנענשה פתח ושער
להיות באים כל הברכות, ולכל פתח ושער יש
מפתח, לכן עושין צורות מפתח על הצלות.

גראשתה במדבר

באות לבית אבותם, אל תקרי 'באתה לא באותיות', לפיכך אמר בלעם מה אكب לא קבה

ביאורי החסידות

ופתח ומתרגל המחשבה הסתוממה]. שוכמה היא שורש החסר. ועוד פ' ג'. ב' החסרים נפחים ובאים מופייטת חכמתו. אך על פ' שהמשכן הוא בחינה צמוץ וגבורה, בחינת זה ובזאת. אך יש בו גם חסרם, שעל וזה מורה ניקוד פה' שמכחינת חסר, בחינת חסר. יט. אהרון של פסה והוא היום האחרון בשבעה הראשונים של ספירות העומר, ועל כן שבת שאותרי הפסה היא תמיד לבשבוע השני בספירה. ב. ב' אחר משכעת השבעות הוא תיקון בדעת שבעה המדות לפי סודן, והשבוע השני הוא תיקון בדעת שבעת המדות לגבורה. כא. הגבורה שבשבוע השני של הספירה מכוונת בצדדים. כמו הגבורה שבמסכו שהיא מכוונת בינויר פה'.

של אברם אבינו עליו השלים, או ר של חסד, ואחר כך כתיב שם אצילות יום שני, וזהו בוחנת גבורה בחינת זהב.

וְהַתְּרוֹזֵן עַל זֶה הוּא, כִּי בָּרִיאַת הָעוֹלָם הִיא
בְּחִסְדֵּךְ כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַפְּתֻחוֹב (טַהֲרָת פְּנִים ג)
עַוְלָם חִסְדֵּךְ יְבִנָה, לְכָן מִקְדִים חִסְדֵךְ בְּחִנָה קָסֶף
לְגַבּוֹרָה בְּחִנָה זָהָב, וַיַּאֲכַל הַמְשֻׁבֵן שָׁלֵל עַנְנָנוֹ
הִיה כְּדִי שִׁיצְמַצֵם הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל
שְׁכִינָתוֹ לְשֻׁבֵן בַּתְּכוּי, יוֹסֵל בְּחִנָת אַזְמָעוֹת הָיוּ
מִבְּחִנָת גַּבּוֹרָה, לְכָן מִקְדִים שֵׁם זָהָב לְכָסֶף. אֲזַה
הַזָּהָב שְׁפֻתוֹב שֵׁם יְהוָה מְגַדֵּל בְּפִתְחָה, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר הַפְּתֻחוֹב (סְמִיאת ל' מ) 'זָהָב הַתְּנוּפָה' י', וְהָוָא
נִקְרָא שְׁבָחָסֵד, נִקְרָא הַחַכְמָה י'. וּפְתַח' הָוָא

ב' אורי החסידות

באזור אדרון דמויו הגדלוב שדה גזירה שביז'ט

← 7 בואר על מדרש פלייה בפסוק איש על הגלו

יא. 'אַבִּ娑ָת' היא 'המשכה כ' (פ' ומכאן מונע ל' ז'), שהקדוש
ברוך הוא המשיך בכיבול הארץ מכוחו כדי לברור את העולם.
יב. וזריך ביאור, מפני מה הקדושים במקומן את הגבורה לחסיד,
שלא כמו בבריאות העולם. יג. השביגת הקדושה שהיא וזרות
ואין בה גבול ומורה, הצלצלה לטבען בחוץ המשכן שיש בו
גבול ומורה גשמיים. יד. בישיות המשכן. טג. בכל מקום
מנוקד יזק' בקמ' ז', וכן מנוקד יזק' בפתח' ח'. טז. זיקוד
הפתיחה הוא מצד החכמה, כמו שאמרו בהיקוני וזהר (פ' ק, קטט):
ואתקרו פת' ח' בזקודה דאסטרדה חכמה, דבה אחותה ואתגלייה
מחשבה סתימה - זוקראת נקודה זו פת' ח' מצד החכמה, שבה

ט – צווני החסידות

בבמידה כראוי לכל אחד לפי מעשיו, **ואם** כן **ונמצא** כי כל **א队员们** הוא דין.

וזהו יינו מה שכתבשווין, אמרו במדרש (סידור ג' ס"ה י"ג): "תורה
זהב, זה המסתן, הדה הוא לדחיב (פמות ט כט) יואת
הקרושים תזפה והב", עם נקודות הכסף, הוא מה דארכון (๙๖
ט י"ז) יורי העמודים וחושקיהם כסף.

וזו שדהו בחינת גבורה. בן ה-10 בוגר (מ"ג ר' ר'נו, ט'טפ): יומה
קדמה לקבלה דברות ההוא דכתיב 'הס אל כל
היום', יומה תניינו לקבלה דיצחן - ביום הראשון נגר בחינה
אבלם אותו שכחוב בו 'הס אל כל היום', היום השני נגד
יזחן. וכן הוא בתיקוני זהר (ס' נ, ב'): אהלבש בשית יומין
דחול שית ענפין, חס ביום קדמה, גבורה ביום תניינה
- ההלבש בטשת ימי החול שתה ענפים, חס ביום הראשון.

ויז' בחריגת גמגוז הוא מבחן נזרה. בן הוא בעין
שכינוי בתוך אמה על אמרה.

אל' (נמנני ג. ח). ויבאר, דהנה אמור רבוינו ז'ל
גמדי' ב. ג), בשעת מבחן חורה ראו ישראל שנטגן
עליהם הדורש ברוך הוא באיכות, ומבחןם בגלים
של מלאכי השרת נחאוו ישראל לדגלים*. והנה
הדגלים היו דגל מבחן ראובן יהודה אפרים דן.
ובזה יבהיר מה שאנו אומרים אהיד אדרינו בכל
יום טוב, ואומפנוי מה דנקא ביום טוב. אך הנה
לשפט מרפו נגד העולם האצילותי ויום טוב נגד
עולם הביראה, ובעולם הבראאה הוא המרכיב
עם הרגלים, לה אומרים 'אדר', נוטריון
אפרים דן יהודה ראובן, שענן הפאה הדגלים.

וְאֵיתָא בְּסֶפֶר עֲשָׂרָה מְאֻמָּרוֹת, שַׁעַל מַה בְּגִילִים ←
הַזָּא בְּאֶבְרָהָדָה; צָאָרָה בָּאוֹר לְהַגּוֹן עַל יִשְׂרָאֵל

- 24 -

מקרה י' קודש, כי הקודש העלויון שהוא אבنا מתגלה בו בעצמו, רק אם לא לכל. ע"כ. ואכן הוא בא עולם הבירהה (עמ' ז' צב' ג פ''). ה. בן הוא בפרי עין חים (צבי ק"ט פ' ט''): למלת נקרא י'ב החומרן דעשה, ובצירה י'ב גובלות, ובבראה י'ב שבטים, שבטי י'ה עדות וכו', ובआלוות י'ב ציורי חוויה. ו. בז'ט טוב שמתגלה עולם הבירהה שבו הרגלים, מזכירים 'אריד' שהוא ראש הבנות של הדגלים. ז. ב'שיותיהם של יצחק ויעקב י'ס ארבע אמותיהם כנגד ארבעת הדגלים, ובטעמו של אברם י'ס חמיש אמותיהם ונשarraו אותן יתרה שהיא ה'א.

א. במדרש: בשעה שנגלה הקדוש ברוך הוא על הדר סיינ', ירדו עמו כ"ב רבבות טל מלאכים, שנאמר (מלט ט' יט) 'רכב אלהים רבוחים אלף שנאן', והז כולם עשוים דגלים ודגלים שנאמר (ס"ה ג' ז') 'דגל מוכבה', בין טראות ישראל שהם עשוים דגלים ודגלים החילו מתחאים לדגליים, אמרו אלויאןך און נועשים דגליים כמותן. ב. בבל' דגל היו שליטה שבטנים, והדגן נקרא על טמו של אחד מהם. ג. בן הוא בפדו עץ חיים (ס"ג קרולט ט' פ"ג): ובשבתו עולם האצלות. ד. ראה בפדו עץ חיים (עמר מקהל קהט פ"ה): אין הרים טוב נקרא קוודט, אלא

צ'ו ציוני החסידות (א)

מיצחן, ב"ה מיעקב וכור, נשאר ה"א מאברם. ובחזקוני: "על דגלו באחתה, בדגלים היה כחוב אוחזות טל שמות האבות, וכיitz היה חיבורו, בדגל רואון היה כחוב 'אי', בסני 'בצע', בטלייש' ריחק, ברבייש' מיקב'. ואשונת שברבותם הם 'אברם', התשניות י'צחק, השלישי ישעקב, והען היה מסכך על ישראל כמוין ה"א ד아버ם. ונתבאר עוד בעזרו המור: וכן אמרו שהיה באלו הדגלים אותיות אברם יצחק ויוסף בסדר הזה, אל"ף מאברם, יוזך מיצחן, יוזך מיעקב, ע"ז מיעקב, בענן טהרה בגול הדרה א"י, ובדגל רואון ב"ה מאברם, צד"י מיצחן, ע"ז מיעקב, והוא 'בצע', והוא ריחק. ובדגל אפרים ר"ש מאברם, ח"ז מיצחן, ק"ר' מיצחן, מיעקב, והוא מיקב'. ובדגל דן מ"ס מאברם, קי"ר' מיצחן, ב"ה מיעקב, והוא מיקב'. נשאר ה"א מאברם, שהוא היה הען הגדול הנושא לפניו והיא כנסת ישראל, באופן שכוכות אברם יצחק ויוסף גולו נושאים.

(ז) יישבעו הדריא מוגברדיין. ראה בוזהר (פ"ג ר' ירוש): אמר לאברהם, בוגין האי ה"א דאתה סוף בשחק, השם מתחתקן וככל ככוביא ומכולו דנהירין בה"א, ולא עוד אלא דאתה מבר בה דה לא לכט זרע וזרעתם בה"א, כי ביצחיק קרא לך זרע' (כרכ' ס"ה י"ב).

ו-ו' ו-ו' שמות אביהות. כן הוא בפדי עין חיים (שם שם נא דאיתן כ"ה): דע, כי בה"א שבשת הוא מזל בנות, لكن כל

דצ'ה להזכיר על בנו הצעירים שום שם של קללה חס ושלום, וקשה היה כתוב על מפה תרבותית ה"א מאברהם ותקו"ף מיצחן והב"ת אינעקב, היה משמעות קבבה, שהוא חס ושלום לשון קללה, על בן קיה מהחברה שהה"א פריח באירן והם"ם תפוח על המפה".

יבזר דברי המדרש
שׁבָּזָה יִבָּאֶר הַמְּדֻרְשׁ, 'אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בָּאָהָתֶ', אֵל
תְּקַרְבִּי 'בָּאוֹתָה' אֵלָא 'בָּאוֹתִיָּה'. לְבִית
אַבְּתָם, דְּהַיָּנוּ שְׁכַתְבָּעַל מִפּוֹת הַקְּגָלִים הָאוֹתִיּוֹת
מִצְּאוֹת הַקְּדוֹשִׁים כְּנַזְּבָר לְעַילָּן, וְאֵוֹ בְּאָשָׁר רָאָה
בְּלָעַם הַרְשָׁעָשָׁה אֲפָרָחָת בָּאוּרָה בְּדַי שְׁלָא
הָיָה נִקְרָא 'קְבָה', לְפִיכָּךְ אָמַר בְּלָעַם 'מָה אֲקָבָ
לְאַקְבָּה אֶל', וְהַבּוֹנָכְלָה:

פרק כה

דָבָר ה' אֶל מֹשֶׁה. וַיֹּאמֶת לְתֹבוּנִי הַזֶּה רַקְדוֹשׁ
מֵאַפִּי עַכְלָגָן שְׁרֻטוּטִי דִּידָן, עַל הַיּוֹם נָרְשָׁם בְּלַ

ביאורי ההפידות

ההבדלים כאן הם כמו שמדובר במקרה חיבתך. י. היה ראוי יותר שהאות שלא נזכרה בדילנס נשאות אמור להגן על ישראל, היה האות שרמויה בensus הדגולים. יא. כדי שלא יצפנו ברגל הרכבי ואחותיך קיבחה. א. בשידוטם הידים נרומות כל מעשיהם של אדם.

- ציוני ההפירdot -

לאה, רק ברכל לא נמצאה אותן ה"א. על כן
אמירה ליעקב 'בא נא אל שפחתך ואבנה גם אני
ממנה' (צ' ג), רצתה לומר מה"א שללה.

לא נכתבה הארץ כד שלא ינצחטו אותיות עביה
אלה לקארורה קשיה, לפיה דאיתא בזוהר הקדרוש
על הפה"ם סתוימה מילסרה הפשרה' יטעה ט
ו, שרומזות למשע הקרגלים, שנסיעתן היה במין
מן"ם סתוימה שיש לה ארבע ופנות, דתינו שני
דגלים במין ד ושני דגלים השנאים במין ד
אהרפסת, ובאמתע היה מלחנה שכינה שהוא הארון
כלו ומחנה הלוים. אם כן לפיה היה לו
להפה"ם סתוימה מאבררם לחופף עליהם באור,
שהיא מרמזות למשע הדגלים, והם"א תכתב על
לפהה': אך גתרוץ על זה הוא, שה יתברך לא

ולא הילך רוחה הרגורה בלילה

בְּאֵשׁ דָּבַר ה' בַּיּוֹד מֹשֶׁה לוֹ. הִנֵּה לְהַבֵּין
הַלְשׁוֹן בַּיּוֹד מֹשֶׁה, הִנֵּה לוֹ לְכַתְּבֵךְ כְּאֵשׁ

ג. מזדהה א' התיירה בשם בלהה, ה"א אהח לעצמה והשניה לרחל.
ד. בירושלמי' (פיינמן פ"א ר' 6) נחלקו כיצד היה מסע של ישראלי,
אם כמו קורה שהלכו הרוגלים בשורה זה אחר זה, או כמו תיבת
טהרוי הדגלים מארבע רוחותיו של המשן כמו בעות הנימיות.

אמהות היו בשםן ה"א חוץ מrangle, אמנים בגללה היה לה שני
ההו"ן, וכן אמרה רחל י"ב אל שפתה אולי אבנה ממנה/
פירוש, מצד אותה ה"א היירה שהיא מול בנים, וכן זכתה להבנות.
וה"א זאת היא סוד המילוי, שמנוה יוצאת הרוע ובכבודה.
או: איתא בתיקוני זוהר הקדוש שרוטוטי דידין. בתיקוני
זהר: שרוטוטין דידין, אשכנזא דאנון כענפין
אליגא, מנחון אריכין, מנחון קדרין, מנחון משלאן, מנחון
כענולא זעירין [-שרוטוטי הדין, מצאנו שם כענפי האילן,
מנחים אורוכים, מהם קדרים, מהם משלבים, מהם קרניים בעיגולן].
עוד שם (קג): שרוטוטין דידין אינון אליגא דחיי, כד אינון
תהיין למכבד טיבו, כשותנה דאייז פתיחא לקלבלא, ולארקא
כייחא טבא, ואית עבור דין רבנן איבא לאיליגא, בגין צדקה,
ככמה פקדין ותליין בדין למכבד בהון טיבו, דין שלא אהזהין
בהונן שרוטוטין, לאו אייז דוקנא מאיליגא דחיי, ואית שרוטוטין
ニアרא מישר כסטרוא דיצרא טבא, וזהו נון מסטרוא דיצרא בישא,
אליגן פתיחין לטיבו, ואליגן פתיחין לביש, ואית דמורכובין אלין
אליגן, אליגן דטוב עם רע, ורע עם טוב, אליגן אינון דרייזון
מנניין עבדין טב ומפני עבדין ביש, דין עדבעין טיבו כל יוכו,

רְאֵל פָּרָת כ
כָּאַרְזִין דָּנָן

למורים מכה כי
סבmedian פניו ו'
חוותן קללוות נז'
קי'כו': באלהליו
וחוקתת כי': גט
געגע כ' כפמייך
כ'ים וימתחם כ'
מלינו בחוכמים
שיני נשותהו'. מלל
בנהלים ח' באר גען
בלט'ח' קידועה ।
בנהלים הילועיס
ספינעם גנע פילו
טהקנ'ה' גט נט' גט
אצום טולעל כטן
עמ' הרקיע בגג ו'
בנהלהות, גט למה
סקקם טכל נקרעה

ד' כויל כת למלוכתם למן ד' ומיזנויים, גנו בסיס טוטיס נן לטחות ממנה לבזקוחות גמיה נ עלי נבר כנן ג יגד וויכנא, ברוחוקים כמו הכרזות לייבורת למלוכות טנחי לבזקוחות גמיה נ טהנת מורה וגוי, בסיס נח לאט לייעקב לייחט

אֶת מִה-טָבוֹ אֲהַלֵיך יַעֲקֹב מְשֻׁבְנָתִיך
יִשְׂרָאֵל: בְנָחָלִים נְפִיו בְנָתִים עַלְיָהוּ

۹۷

תְּהִרְגָּמוֹנוּ" שֶׁלְּין גַּרְחָךְ עָלָיו הַלְּבָב כְּכָכוֹל
וּכְכֹבֵד, וּמַדְלָדוֹן (וַיְיִצְחָק) כְּכָכִיכָּה נְגַלָּה עָלָיו הַלְּבָב כִּי כֵּן
הַשְׁעָרָם עַל רְגָלָיו וּנוֹפֵל עַל פִּיו לְפִי שָׂכִיךְ עַרְלָלָן"
מְהֻלָּה לְכַוֵּת נְגַלָּה (עַלְיוֹן) זָקוּמָה זָקוּפָה לְפִנוֹ
צָדִיק: (ב) מֵה טָבָו אַהֲלִין יַעֲקֹב. עַל סְרִלְבָּה
חַחְמִיכִים שְׁלִין מְכוּנִין זֶה מָלוֹן* זֶה (טֶפֶּה):
זְשַׁבְּנָתִיךְ. חַנְיוֹתִיךְ" כְּתִירְגָּמוֹנוֹ, דָּכָר לְחַלְמָה
וּגְוֹנוֹ תְּחִילָה מֵה טָבוֹן הַכְּלָל טִילָּה וְנִוְתְּנָהָן
יְסָרְקָן שְׁמָקְרִיבָן בְּכָן קְרִינָה לְכֶפֶר טַלְיכָס (טֶפֶּה):
זְשַׁבְּנָתִיךְ. הַקְּשָׁקָן חַרְבִּין" לְפִי בְּכָן מְשִׁכְנָן
לְלִילִיכָס* וּחוֹלְגָן כְּפָרָה עַל גְּפָסָות, צְנִילָמָר וְהִיכָּה דָּ
(ט) כָּלָה כִּי הַתְּחִמָּתוֹ וְזַמְּחָה נְגַלָּה וּוֹתָה חַק גְּזִוָּה:
) בְּנָחָלִים נְטוֹזָה. בְּנָמְרָכוֹ וּנוֹמְסָכוֹ (גְּנֻוָּתִים*)
מְלָרְמָהָק, הַמְּרוֹנוֹ רְגַחְתִּינוֹ מְגַלְכָחִינוֹ כֹּל הַוּתוֹ רְשַׁעַת הַנוּ
נְעַשְׂתָּאָה... כְּנֵד... עַלְיכָם.

היכל מועד מזון לפניהם מן נברוכם.

כְּנַחֲלִים נָעִו וֹגֵן. ר' ל' דָּרְטו (סְנַכְדָּרִין ק'כ'). זָכָר כְּרָנֶכֶת וְרָשָׁת וְלְפָפֶר פְּלִשְׁת בְּכָחָזָב עַל זֶה קְדִירָה שְׁכָחָזָב מַזְכֵּר כָּנְדֵר ד' חָות כְּלֹדִיקִים שְׁנָעָם כ'. ל' כּוֹל כְּמָוָל בְּגַיּוּת בְּבוֹכָה מַסְנֵן כָּל חָרֵץ יְתָרָהָל לְלִמּוֹד יְתָרָהָל חָרָך גְּנוּזָה כָּל פָּנָס וְפָנָס כְּלֹמְרָס ז'ל. (בְּנָתָ נ'ז'). ז' כְּלֹדִיקִים כְּקָנוּעִים לְהַלְמֹוד חָרוֹכָה לְלִמּוֹד וְלִמּוֹד כְּבוֹdot מַפְעָן וְסִילָה כָּה כְּשֻׁמְדָה צְלָקָת בְּגַיּוּת שְׁוֹסְקָה צְמוֹרָה וְצְסָוָרָה כְּיֹזָעָן, וְסִילָה גָּנְדָר לְהַלְפָן עַלְמָוָה חָלֵג שְׁכָמְזָקָה כ', וְזֶה חָלֵיקָס מַסְיָף יְלוֹקָס כִּיְכָה כָּתָה לְלִמּוֹד חָרוֹכָה כָּל עַמְמָכָה לְכָבֵל וְלִכְבֵּן חָמָרִי עַם. יְטוֹרָה עַלְיָה בְּכָמָה בְּכָמָה עַלְמָדָה וְמַלְמָדָה.

אור החיים

ט) שמהרגנס "טכינ'ן" כלומר נפל נטעם סכינה טהורה בלבד, חלל לפי אדרוט גל סכך חלול נפל מחה: (טז) בסון הטענו יונתן בן עוזיאל הוה, ועל דלאו קפה גויר (פי' נמול) נפל עט לאגפי מוד זמן דתורי מלחה לקיינלאה, וויפילו נבלרלה טמיין ע"ה קיה כן דלמיכ (ברלו, י"ז ג') ויפל עט פניין, ועין כס גרטצי"ז כסם המנוחה (ג"א): (יז) כי מלהל הוה דירת ערלי טהורה נמדרך כס טופיס וויליס צניעותם ווילס מכונומיך כסינוו למקוס מיזוכ בחלץ ויננו נמיס קנוועיס ילו ג'ז' צהופן וזה (מ"ל), מך כפל גענין למחד, כי מה נפ"מ ולמה ייטה חילוק גיניאס, וזה סכין דרכ' למחד: (יח) כלומר טוגה דה קב"ה הקיט האמתק ליטרולן לכפר עלילאס צין ניזענו צהו נקרול מלהל שמיין מלהל רק כטהו של פרלום וקויים, וכן כטהו מutow צהו נקרול מפקוז צניטלאה כמאנצון וועי"ז צך הקכ"ה ממתו וככל שעונס וכופר עט כלויים, וכלהילו קיה נקווד מפקונזין נפמ"ס (בא"ר): יט) וזה ייטה פי' כסחו דהו גטעם מוכס נטע ווילס

אור בהיר

(ד'יח) שמרי מיל כוונת שמיטה נלמ' ר'חיה, ומוחה כוונת שמיטה עס ר'חיה. ר'יט) כדי שלם ירחה. ר'כ) שלם ר'הה. ב'א) חכל כוכב כירוס פורדים מל' פרניטם.

שְׁבָטּוֹרִיא וַמִּסְקִין תְּנַנָּא:
וְאַכְרִיק בְּרָקָא וּבְדָרְנוֹן
שְׁזֶדֶר גְּרָדִיך וְתְּשֵׁגְשִׁינָּוֹן:
אוֹשִׁיט זְדָד מַן שְׁמֵי
מְרוֹמָא פְּצִי יְתִי וְשֻׁובָה
יְתִי מְאַכְלָסִין דְּמַתְּלִין
לְמַיִן סְגִיאָוִן מַן יְהָזֵן
דְּבָנִי נְיָרָאָן: חַדִּי
בָּנִי
פְּמַהּוֹן מְפַלֵּל מְוֹתָרָא
דְּמָגָן וְאַרְתָּהּוֹן אֲוֹרִית שְׁקָרָא
אָוֹרָם קְדָמָךְ: יְדִיבָה פָּאָר

(1) פצני. כויהני. ולפונ הגלה כו' (ב) גוז ענדן (פקוד 3: ח) פירם דבר הכהנות כו' נפה, ופקר כמיין, נלו' ו' מצודת ציון
 (ג) ברוך ברך. רוץה לומר שלח את הבנו פפורה: ותהמם. מלשון מהומה: ז) פצני

אודות במשפט הראו: (ז) ותפיצם. מ' וולחוסת ביאור אמר מיד בני נכר ה
ושאו, וכח ימינם הוא מיזמן לעשורת
כשאנצל מידם: בנבל עשרו. תחצר ז
מהמשמים, וטעם גע כהרים באש
ויעשנו, והטעם כי ההרים מהם עומו
מייד יעשנו, אף כי האדם שהוא הכל
וישלח החיזיו: (ז) שלחה. כמוו תשלח יז
ודרימה האויב אל מים רבים, על כ
ונכרו: (ח) אשר. אמר בן בלעם כי ז

דרך משל, כאילו ירד הוא יתרון
במהורה. וזאת החפלה אמרה על
המבקשים להלחם עמו: בהרים. ה
חויזים כהרים על דרך משל: זיינשו
אפקם בהם עלה עשן מהם, כמו ש
הכלה באש, ורבבים רואים עשן האש ו
בן בכליוון הרשעים מי שלא יראה בכ-
(ז) ברוק. והברקים והחצאים הם הגן
השמיים: (ז) ממים רבייט. הם האויבי

3) הנוטן תשועה לפלאטיט וגו'. הנוטן
שאול ודוד ואח'כ הפוצה את דוד ענ

תרגם

המֶלֶךְ יְהִי לְקָרְבֵּן אַצְבָּעֹתִי לְמֶלֶחֶתְּמָה:
בְּחַסְדֵּי וּמִצְדָּחֵי מִשְׁגַּבֵּי וּמִפְלָטֵי לֵי מְגַנֵּי
בְּעֶבֶר טִיבוֹ וּכְרֵךְ תְּקִיפֵּי
וּבָבוֹ חֲסִיתֵי הַרְוָדֵד עַמֵּי תְּחִתֵּי לְגִיהּוֹתֵה מָה
אָדָם וְתִרְעָחוֹ בְּנוֹאָנוֹשׁ וְתִחְשְׁבָהּוּנִי רְאָדָם
לְהַכְּלֵל דָמָה יְמֵיו בְּצֵל עֹבֵר: הַיְהּוֹת הַטִּ
וְחַשְׁבָתֵיהֶן: דָבֵר נְשָׁה לְלִמְאָדָם יְמֵי הַזָּהָר טֻולָּא דָעֵבָר: הַיְיָ אַרְכִּין שְׁמֵיאָ וְתִחְגְּלֵל קָרֵב
בְּשִׁירֵי

(ג) הרודד עמי תחתיו. ברכות וסוטה הם עמי נרנץ נצחים, כמו שטע נגיס (ליהו י' כנ) מגידל מומס. רודד מרגוס כל ווקען, כדמותם וירקעו (סמות לט ג') ורדיזו. ויט פומלייס ההורד עמיים מהמי, סמפליק עמים מהמי. לך נקפל מדוק מוגה עמי. ומוקורה טליו ג' סטילין עמי, וכורין

מצודת ציון

ל'קרב. עוני מלחהה כמו קרובות ייחפות (לפ' סמ' ה): ב) ומצודתי. עניינו מבצר חזק: הרודד. עוני שטחהה וויקעה, כי יירקעו את פחי ההובב (צמות נט' ז) והרגם אונקלות ורדייה. וכן לדד לפני גויים (יעמ' מה' ה): ג) ותdet'הו. הוא עניין חיבתה. כמו ידעתיך בשם (צמות נג'י), כי המחכבר למי הוא יודענו ומיכרו: ד) דמה. מלשון דמיון:

שאלו יאמר, שהוא מבני עמו והוא לו לאותיכם ואחר זה נפלו בידו ומשל בהם: (ג) 'מה אדים ותדנחו'. אהה ה' בהמה נחשב האDEM עם שתחנה מחייבו: ותחשבבו. עם שתחנה מחייבו אUCHO בעולם: (ד) 'חבל דמה. הלא הוא דומה אל ההבל היוצא מן הפה שAIN במש: 'כצל צובר. ימייע ועכרים מהרה צל זהה שאין עומד זמן רב במקום אחד, כי כאשר יונת השמש עובר הוא ממוקומו. ואמר זה על שאל, במה נחשב הוא בכל הגדולה והכבד שהוא לו, הלא פחואם עבר מן העולמים ואינו: (ה) 'חט שחט'. כאמור אם בשאל פגעה מدت הדין מכל

אנן צוֹרָא

במנוחתי ומצודתי בצרתי: הרוזדד עמי. יאמר כי הכל הבל, כי מי יכול לעמוד לפני מי שהשם עוזו: (ג) ה' ותחשבזו. כי הוא מאומה, אדרם איננו רק הבל: (ה) ה' בט. רמזו לנטירויות הבאות הדעתית ומצודתי, כי הטעם הכה שקיבל מהעליזון, והנה חסדי המרפא. המרגילו: (ב) חפסדי. הנה אתן לך כלל, תאמר אלהי תחולתי גם תחלתי לבדו כמו הוא מhalbון, אלהי צורי ברוך ה' צורי, וכן אלהי חסדי גם חסדי

ר"ד י"ק

זה נגדי שאל ש היה מלך ונפסקה מלכוותו במעט זמן. ופירוש ותדרצ'הו כמו ותחשבחו, כי פירוש הידיעה במקום זהה וכיוצא בו הכהנה וההשגה לטוביה: (ז) אדם. מה גודלה אדם מוחשבת הר' ה' ואן כבב' והוא ר' בר שאינו מתקיים כמו ה' כבב' הפה: בצל שבור. כמו ה' שעוכבר במחורה בהחפשת השם. או פירשו כצל העוף העובר בעופפו: (ח) ה' ה' שטיך'. וכן אמר ייט שם יירד לעיל י' י', והכל במלות שוניות: (ב) הפסדי. אמר אלהי חסדי, ואמר אלהי צורי. ואמר צורי ואמר אלהי הלחתי. ואמר הוא תhalbתי לפי שהשם והחותאר ישתו בו יתרון. ומה שאמר לי אחר ז'ייד הכנינו הוא חוספה: הרוזד עמי תחתין. הרודר פירשו כתרגומו מתרגםין וירקען וורדיזו: עמי. כמו עמי. ויתכן לפדרשו כמשמעותו בלבד חסרון מ'ם, אלא שתתיה ה'ז'יד לכינוי המדבר, והוא שאל הטעמיכים אותו: (ג) ה' מה אדם ותדרצ'הו. אמר

תהלים קמד

המְלִמְדֵר יָדֵי לְקַרְבֵּן אֲצֹבָה
בְּחֶסֶדְךָ וּמְצֹדְתֵי מְשֻׁגְבֵי וּנוּ
וּבָנוּ חֶסֶדְתֵי הַרְוָךְ עַמִּי תְּחִזֵּ
אָרֶם וְתְּרַעַהוּ בְּנָאָנוֹשׁ וְתַּחֲזֵ
לְהַבֵּל דְמָה יְמִיו בְּצֵל עַזְבָּה
וְחַשְׁבָתְיהָ: דְבָר נְשָׁה לְלִמְאָה אֲרָמָה יוּמוֹ

(ג) הרודד עמי תחתיו. הכרוקע וסועה למילון נזכרנו, כמו שטעם נגוז (ליוון יג' כט) מלהום. ועוד מרגוס אל רוקע, כלהמרגנס ווילר (טעמה לט' ג') ולדייר. יוכ פומלייס הכרודע שעממי, כהמליק עמיים מממי. אף נקפל מעמיס, ומוגה עמי. ומכוורה עליו ג' קפליין עמייס, ווילר.

ויאת הברכה אשר ביד משה

בעזהשיות

ברך משה על התורה

ח' – במדבר

חידושים וביאורים, בדרך אגדה ודרוש נאמרים, על פרשיות התורה מסודרים, אשר חקרתי ודרשתי בחמלת ד' עלי בוכות אבותי ורכותי הקדושים נבג'ם זיעעכ'ז

ה' משה טיטלבוים

**הונא לביית הדפוס ע"י
חנניה יו"ט ליפא ט"י טלטבויים**

בן המחבר

שנת תשס"א לפ"ק

ברוקלין, ניו. י'צ'ו

הוואיל משה באר את תורה הוואיל

סיכוי עלייכם מחותיות ק' כ"ה, כי טהר יטלו עליכם טום קללה, ולן סימן דיקוק חום כ' חופפת ביהו, עכ"ז ודפמ"ת.

ויתכן לומר בזיהור כמהדרת צהופן מהל בזינקדים נטהר מעס נטחה מדורם סימן דיקוק חום כ' חופפת ביהו לכהן טהר ציירלן לאילם מלך רע, וכוח על פי מה שכתוב ה' ז' זלכ"ב ציינב נט פרטתן נטעם שטוטסף בקכ"ב גודרכם חום כ' ודיוקן צין מחותיות ר' ומ' של מקרים, כי כנכו הרים מורה על גחות, ה' ג' ר' ס, ולשותה זה חום כ' מורה על ענוה, שכיו קקמן גמסטר מילוח מלך בכ' ג' מחותיות, וכיול החל קילוח, ולב נחלה קומון מחותיות ר' ס, ויין חום כ' ציינס לבוזים כי כ' סוגה מי שכוא רס ווועגן כינמון, עכ"ז.

והנה כתבו גורי כהירוש"ל (ברם"ז) צגיילו על כזוב"ק ויטלה דר' קסוב: כי מדת כענוה כוחה יפה לבכנייע כל קקליפות וכדיינס מעל ציירלן, כי ענוה נולב כמיין סמא"ץ, וכוח שעמד זה לשומה זה לבכנייע ולצטעל כחות כס"מ וחילוחין, עכ"ז. ולפי זה יונן מפי מה שכתוב דיקוק חום כ' חופפת ביהו על ציירלן לכהן עלייכם ולכזילם מלך רע, כי חום כ' רשותה על מדת כענוה, ונכח מדך זו צו לבכנייע כל כויניס ולכמתיקס נחסד וזרחים.

ובדרך זה יונן מה שמלינו צפראת צלן (צמדער נט כה) וויפתא כ' הות פ' כתהון וטהמור לנענס מה עטיטי נך כי כתהון זוכת רגלים, ופרות"י רמז לו מה שמקט בעקוור חומך בחוגנה צלט רגليس צפאה. וקפק למכ כזילו לו דיוקן מזוכז זלט רגלים. חמנס כתוב ק' ז' כתהון זלכ"ב בסידורו (בער כתנולכה) ומה שטעו חומרים בחתימת מוסף דיו"ע, והן היו יכולות לטולות ולרבות וכבדות לפניה, וכגדער פלא, דצטלה נעלמות ולרבות הן היו יטולים, חכל נכתחות מזוע ג' נוכן נס

חוינב יטיריך בנוועה נס לאחמי יטראל מליח כקכ"ב טנוונ לכס דעתה וטאונס חלק ממם מטען פי, ופ' אל פ' זכר נס לאכפייט עלייכם מהכמת טאמווע יט"ב.

*

7 ז' וידבר כ' אל מסה וחל מכאן להמה, חיט על גנוו נחותות נזית הצעה יאנז ציירלן. היהל צמזרט (כוונה נחוכב יטראל) חיט על דגנו נחותות נזית חנותם, אל תקרי נחותות הלא נחותות, לפיך חמל גלען (צמזרר נג' ח' מה חוק ג' קזב חל. וכוח פלאו).

ונקדים מה שכתוב צהובצ יטראל (בלוקוטים נסוף כספער) לרבת כמהדרת זה דרך יפה הף נעים, וכוח על פי מה שכתוב (ילקוט רוחבי פרטב ז') כי על כהנדים כיו כתובין מחותיות כלבות הקודשים גודרכם ימחק ווועגן, דכיבע דגנל קרלהן סיכ מזוב א' מאדריכס י' מילתק י' מיעקב, ועל דגנל כפאי סיכ כחוב ב' מהבריכס צ' מיצחיק ע' מיעקב, ועל דגנל כפלייטי סיכ כחוב ר' מהבריכס ח' מילתק ק' מיעקב, ועל דגנל כרצני מ' מהבריכס ק' מילתק ב' מיעקב, נטהר חום ה' מהבריכס סיכים פורה ביהו ומחופפת על יטראל טהר יטלו עלייכם טס רע, עכ"ז. אך לאחרוב למא ג' נכתוב על כdag' חום כ' זל חונרכס וכמ"ס סחומכ חכה מריחפה צהויל, ובתיירוץ שכתיב"ת ג' ר' זיך לאצלי על צינוי סגעימיס טום טס זל קללה, ווילו סיכ מזוב על דגנל כרצני כ' מהבריכס ק' מילתק צ' מיעקב, כדי כויה זירוף מחותיות קזב, שבוי למן קלlec ח' ז', על כן סיכ מכבכלה מחות כ' פורה ביהו וכמ' חכתב על כdag'. ובה ציהור כמהדרת לחט על דגנו נחותות נזית חנותם אל תקרי נחותות הלא נחותות, דכיבע מיכוואט על כדיגלי מחותיות כהנות קקדושים, לפיך חמל גלען מה חוק ג' ג' קזב חל, סיינו טהר ר' זיך בקכ"ב

ונראה בכווקס לדהר מלהר בגמרה צמס' נרכות (דף נה:) טולח ורץ חסדה כו' קה חוליה צהורה, כי ממעו חפסחה רצוי רכ מהן צר חניליה, ננד רכ מסדה ולחנתה, חמלר לי' טולח חמלי קה מחנהת, וכחלמר רכ מהנה טודרה חי' גוטו פל חדס ורכוי יומנן למאל רף כל גוטו פל חדס, חמלר לי' בכיכי למ' מהנה, ציתה דכו' נב שיטין הפייטה ציממה וסיתין הפייטה צוליה וחותין לכל מהן דאריך, ולמ' סקל זיה מון כיסם דסכל דילמהה חי' עני זר טוויזים וולדמנוע לי' נסיכה קה מכטוף, ותו כו' פחימין לי' חרצעט צבי לחרצעט רוחתה דעתמה וכל דסוכ עיל כפין נפיק כי בעט, וככו' צדו לי' חמ' וצער' צבוי נזורה הגרהי לכל מהן דכטוף מילחה למתקל ציממה חי' וסקול צוליה, כטהר נפל בתלה ולה מהנה, חמלר לי' בכיכי למאל רכוי יומנן מיש' שחח' נב' כמקדש גוזקה גזירה על נטיכון של זיויקס טימרכז ועיפוי בקצ'ב להחזין ליזובן, חזיך לדיה מייבצ' דעתיה, חמלר לי' דיו' לנעד שיכל כרכו (פירות''), טבורי' צית' כמקדש חרצע טבוי צימו פל בקצ'ב).

זה המאמר זה חומל דראוני, מלה' מה' כית' חמיכחו של טולח למא' נלה' רכ' חסדה, וכלה' נס טולח ידע רוץ מעשי' בלאקה וכחсад הצל' ילו' מאייחו של רכ' מגה בר חניליה, וכן כו' כמדב' לכיוות נלה' ומולטער על חורצן בית גדור וקדות' זה, ותו מלה' לע' נתיאבנה דעתו של רכ' מסדה ממיימת דרכ' יומען טנוזה' גזירה על נטיכון של זיויקס טימרכז ועיפוי בקצ'ב להחזין ליזובן, עד שאמר לו טולח דיו' לנעד שיכל כרכו.

אמנם היה נודרכ (ויק"ר פל' כ ס"ה) → החצתי דרכי ולחיכך רגלו לה' עדוח' (חכמים קיט' נט'), חמלר דו' חצתי' גרכות' חצתי' קלנות', גרכות' מה' ועד כ' (מחיה' הס' נחקי' ומשיס' קוממיות), קלנות' מו' ועד כ'

עכסי' וכלה' מל' כל כהן' כבודו, מה' יט' כמתוחה' חילונית, ויט' כמתוחה' פלונית דסיו' כיטול וככינעה בנט' לממרי, וזה לי' הפהר רק בזית במקדש על ידי גiley' צכינו' הצל' טם, חזכו' ככונו' הין' מה' יכול' וככנתה' לפניך' דיק' כחoker נב', דכי'ו' כמתוחה' פלונית, טל' וזה סינרמו' לו' נעלנס' פל' ר' יול' נעל' נעל' מה' יט' ולכז'ו' טליקס' צלט' כוחם' כדינ', כי' חומך' זו חוגגת טם' גל' נז'נה, וטם' נט' עליקס' ככינעה וכמתוחה' פלונית, ועל' זי' מלה' ככינעה וגענו' יט' צchrom' נעל' כל כוחה' כטער'ה' מה' כל' גזירות' רעה'.

וזהו פיח'ו' מלהר' כמדרך, לי' טל' דגלו' נחותה' לבית' הצעות, היל' חקי' צחותה' היל' נחותה', כי'ו' סכ' נחותה' של' כחותה' כקדושים' מקוקים' דגנלים', וו' כ' כית' חופפת' צהיר' טל' צי' יט'ל', וכטעס' מפי' שמות' כ' רומז' על' מלה' בטנו', ומוד' זו' כוח' יט' לככינע' כל' כוח' כדינ' וכקליפת' נעל' יט'ל' עליקס' טום' רע' ח'ז', ועל' זי' מסיס' כמדרכ' לפיך' חמלר' נעלנס' מה' קז'ה' היל' כי' מענעם' זי' נעמו' היל' כיכ' בטוח' של' נעלנס' נעל' היל' יט'ל' ולכז'ו' טליקס' צלט' כוחם' כספרא' מה'ר', מלהר' צהומך' זו' חוגגת טם' גל' נז'נה, וטם' זוכיס' כמתוחה' וככינעה פלונית, ודב' זי' ממתק' מטליקס' כל' נז'נות' קפות' ומפיע' טליקס' מס' ורחים' כל' כימוס'. ↵

*

¶ וידבר כ' היל' מס' וחל' הכהן' למלה, לי' טל' דגלו' נחותה' לבית' הצעות' ימוי צי' יט' מל'ל. היה' נודרכ' (כו' ב' מוכ' יט'ה) לי' טל' דגלו' נחותה' לבית' הצעות', היל' חקי' צחותה' היל' נחותה', לפיך' חמלר' נעלנס' (צמודר' נג' ח') מה' קז'ה' היל' קז'ה' היל'. וככבר כיכ' חמלר' למעלה' נטהרו ולפרשו', ועוד' למלא' מילן.

בהדרימכ גדולה, וכגון הכהנוגלים רלו שונכ יסן ונידס, וlhs כנ על נרכח כוּה מופט שlion עוד חקוק לכנאל, דלול זה ווועל ליה כוּה יכל ליטן, על כנ לממו לו מה נך נידס, כלמ יט עוד חקוק, קוס קרוי אל הלאה, וכיון שיט הלאיס ביצראל חיון פיך להסתיהה מן בישועה צבוס חופן, עכ"ז כנמדייס.

ומעתה יתגלה מלהר כगמליה בכוכו עוזגדה דטולה ורכח חסוד, כי נצטב שלגיהם רכ' מסוד על חילגן יצחו של רב חיל נר מילמי, חמר לו טلغם למלי קה מתנמא וכלה תנאקה שבנית כל גוטו של חסוד, וכמהס רבכום מלהנמא בצעירת כל גוטו וכל חוטיו כוּה מורה רבכ' נחיהה נחיהה מן בישועה ומופט כל חקוק, וכליו חמן רבוי יוחנן מושם במלח' צית הקדש נזוץ גוירא על צמיכון של צדיקים שימרטו ועתיד בקצ"ב להזירין לשבוען, וlhs כנ חיון להסתיהה מן בישועה, דעתי, כי רב מסדה כוּה סודר שכיון טיחח' קלט' מפי בקצ"ב לכתיב' צמיכון של צדיקים שוב' כל זיך עתיד להזירין לשבוען, חזיך וליה מייבג' דעתי, כי רב מסדה כוּה סודר שכיון טיחח' דריכיו ולתקון כפער בקצ"ב כהן מושל, וכטייג' דרכ' השוב' לאפכו עס כממי' לוחץ, ובגמבל שלון חממו של בקצ"ב נחכח טיעו כהמלו, רק רצונו לרמו לנו נח'יט' דרכיו ולתקון כמעוות, ולכן חיינו שלל ממנו ברכמות נגמר' לה קלות' החוויכן, תלם כוּה מכפ' ברכ' לקלטה, כמו צורת רב חסוד כבודה ומעת חסוף, בסס דרכות' נחמת' חכל' כס מוכפות' לקלטה, ולח'ר צוינו חיון השוב' בקלה' לדרכה כמו ביצה, עכ"ז.

והנה כי כן מילו חיל' דרכ'יו של צלעט' בכו' ✓
מסמיטים' נתרמת' דרכ' כתרמת' קלטה,
בדיחת' נתרמת' (סנדין קה':) מהר רבוי חצ'ל
בר כבינה, כולם חזו' לקלטה מון מגדי' ננסיות
ומגדי' מדרכות. וציהר כי"ג' צען יעקב, כי
דרכו' של צלעט' כוּו סוניות' בת' כבינה, בלחמת
לדרוך' וכלה' לקלטה, וכוּה כוּה צדעהו' לומר על
חוון' בקלה' וכקצ"ב כפ' סיכוי' על מון

(ממלח' וlhs גם חטמו' ומסי' ציד ממכ'), וליה עוד מלה' שכו' כפוכות, מהר רבוי חצ'ל lhs זכין כרמי כופר' לבס קלות' נרכות, חומתי' כטהרמו' חיון' ויט' לבנין מכו' כבונ' סקלנות' כו' כפוכות.

וביאר בקהל יעקב (על מגילת' חסתר) מצל' לנעדי' גדור' שס' כו' לו צן ייחדי' וכגדי' חמ' מחלאות' ונגדי' כוד' וכוז' לימי' טב' לו גנד' יקל' ממי' מטי' ורכמה, ותח' כממי' בלי' מצע' צב' כו' ממע' פטן' בטפלין' מה' כבנדי' נחיזוק, לימי' רה' כה' צב' צב' ס' כו' מז'ב' כ'יק' ותני' שוממו' מלכלה' וחוכמה', וירע צעינויו, מ' טב' לחה' ח'ת' כבנ' וכפ' ח'ת' שלפנ' למח' וכגדי' כר' למון' כיוו' לנען צעני' כר'ויס', ויפגע' ח'ט' מה' מה' כה' ויחמ' לו חוכמ' וחרב' נטעין', כה' זיך' מנג'ת' להלצות' ח'ת' בז' ייחיך' צב' כה' וכדר', למ' זיך' ח'ט' בלב' ח'ט' כבנ' פטן' כה'מ' כע'ים, כט'ב' לו כה' ח'י' נפ' כה' כו' צענו' בגב' של מטי' ח'ר' כל' צו' מה', ורכ' כו' כפ' כעט' למון' ג'ז' צ'ל' צו' צי' ויק' מוסל', וכטייג' דרכ' השוב' לאפכו עס כממי' לוחץ, ובגמבל שלון חממו של בקצ"ב נחכח טיעו כהמלו, רק רצונו לרמו' לנו נח'יט' דרכיו ולתקון כמעוות, ולכן חיינו שלל ממנו ברכמות נגמר' לה קלות' החוויכן, תלם כוּה מכפ' ברכ' לקלטה, כמו צורת רב חסוד כבודה ומעת חסוף, בסס דרכות' נחמת' חכל' כס מוכפות' לקלטה, ולח'ר צוינו חיון' השוב' בקלה' לדרכה כמו ביצה, עכ"ז.

עוד זיה' נקדים' דרכ' כה'לט' בקדושים' על ככמוכ' (יונכ' ה' ו') וירק' מלי' רב' במוג' ויחמ' לו מה' נך נידס' קוס' קרי' אל הלאה, זכ'ה' מצע' כה'לט' נצטב' שכו' נמיה' נדרה' ויז'ק' ועדין' יט' חייך' חקוק' לכאלה, זו חיינו' יכול' ליז'ג', כי חס' צב' חמ' חי' זכל' להנאל, חכל' lhs הפס' כל' חקוקה, זו מדרגה' חוטיו' מהנטלי' מינפ'ל

ויל' על פי מה ודוכס מרגנאל צפומיך דמרן דוידי זלכ"כ לומר צויס כופען רצ'ב צפס ה"ז קקוזת יו"ט זלכ"כ, נז'טור ווסה בתפילה כופען למונך הלאינו כופען, כי צהמה צויס חכס פניינו צבוחו צויס כחהון מים הנוראים נתקב על נפצעין, ולי מלכה גהה עד כטהה גהה ליה נחיתת נגזהי, אך מי בטהה אל מלך עזור טוועת קמלך, כל יומלה זמיה ולון קוטש על היוזר הצעה, כוון שאזער נוגע למנן מלך צעמו, ויזה מומלים כופען למונך הלאינו זלכ"כ, הלאינו זייקל, טכד"כ.

והנה כתב מון דוידי זלכ"כ בדרכיו יהל (פררכ' זעמדו ק') כי מעלה כדיגיס נדליך עד מהד למעלת מכשנתיע, וכשבעהו יטRELUL על כר סייע בכוחם צויס כמעלה קזוזים ומוקשים מומלכי מילוס כפין חמינה דלעחיך, אך צויס לאפיג עיין כדיגיס, ולעתיד לעה כלען סיב' ק' מה צוות נמו ייחזו כדיגיס ליטRELUL, עי"ט פהלהיך צוותם חמרי.

זה שולט במדרשת צפלטה כדיגיס, נהננה ציפען וצפס הלאינו דגון, כי גנותה כחל זה ענו שעודיס ומולפיס ליטעך ולמחמא, וכלהר ירמס ק' ערנו ויוטיעו ונרננה ציפען, זו מכה למעלה כדיגיס וצפס הלאינו דגון כלען כיב צמזר, אך לאחורה בהליך עיין חנינו מעוטרי ערן וויל מעט נתקב ולכחחן על גהולה כבלימה ועל עיין כדיגיס, על זה ממץיך ודוריך הלאינו יטRELUL לבקב"כ ברוי הנו מרננים ציפען מכך צפעה נו צמן, ככינול יטRELUL גהளיס וכלהלו כויה גהאל, כי צפע ציפע יטRELUL גהחולו וווטה או צויכול נס לבקב"כ נחל עמכס, כי צעה כהו יתנדול ויתקדום זמו של בקב"כ צפומאות טניר, וויל כויה כדרן נוגע לנדזור כמן, ולכן יכול כל חד וחד לאחפה נתקב על כיסעך כל עט וערין, כב"ה זלכ' ויחיינו ויקרצ'ו לאיזה כמזהה גהולה בלימה גמברה זימינו להן. ל

כברכלכה, לנו מכך טענו חוכליך יט צו גלטן קללה, כמו מכך הדרס והדעכו סבכונא למכביל מעטיכס, וכיינו מכך טוועה שטחים צבטי נסיות כדי שיתקיימו לך, ומכך מעטים יט צודס כל יטRELUL טיכיך רהויס טהארה טכינס צמאנזיכס, וכן צולם, אך צלענו אל בקב"כ חמלס צלען נרכבה, וכיוון שגלו עזונטיכס כל יטRELUL צמו עליכם כל חיתון קללות, ומכל מוקס קללה כל צחי נסיות בפקה ק' חמוד נדרכה לפי תלון בקב"כ מעיטים להדרס אלה יעסב מליה, עי"ט בדרכיו גהלווב.

והשתה איזן דרטט במדרשת, היט על דגלו צהוות לזית חנומס, אל פרקי צהוות הלה צהוות, וככונא לכל קיומס ועמיזותם כל יטRELUL חלי צהוות בטהוב, כי בס עמן בקב"כ צרכות מרוזות לכל צית יטRELUL, וצרכות הלה חיון צעלוں לעולם, וף צעך צהוותין יטRELUL ח'ו חיון טולן מס כרכות למגלי, הלה כויה מכף חווון לחוות עטמן לקלגה, וכלהר יטנו צהובב חז'ר ומכפנן לדרכה, ועל זה מסיים במדרשת לפיך חמי נלעט מכך חקוק על קזב היל, כי כדרן זהה כויה היל נלעט צהוון דרוייס וחוון לחוות טלון יט צמאנזיכס לקללה ולגדלה, וכטומעלן יטRELUL נכפה לקללה, ולחורי שונס היל ק' כרי כויה מכפנן לטוגה ולרכבה לכל צית יטRELUL. ל

*

7) איש על דגלו צהוות, חייה צמזרת רצ'ב (פ"ג ס"ג) כב"ד (חכ'ס כ ו) נהננה ציפען וצפס הלהו נדגול, חמו יטRELUL לבקב"כ כרי הנו מרננים ציפען מכך צפעה נו צמן, צויס כהו, וווטה שנחמר (צמוות יד () וווטה ק' צויס כהו, וווטה כה'ז (כו"ז נחירק וכ呼'ז זקמן), ככינול יטRELUL גהளיס וכלהלו כויה גהאל, וצפס הלאינו דגון צקען בקב"כ במו צבומו ועטב חומנו דגלים, שנחמר היט על דגלו. וויריך ציהו.

בעזהש"ת

ספר

הַלְאָ מִשְׁחָה

במדבר - דברים

אמרות טהורות, היזושים יקרים
דברים נחמדים, פירושים וכיורים
ציוצים ופרחים, דברי אגדה והתעודות
שבועתיים כזוקקים ביראת ה' ודרכי מוסר

אשר דרש דריש מש"ה, מן עורת ראשינו,
הגאון האדיר הצדיק המפורסם, פאר הדור והדורו,
שר התורה, עמוד ההוראה, הסידא ופרישאakashat

רבי משה צבי ארוי ביך זצוקלהה

אבדק"ק מעייבו יצ"ו

אלול תש"ע • ברוקלין ניו יורק יצ"ו

ונן על דגל מחנה
ר' מאברהם, אותן
מייעקב. ועל דגל
אות ס' מאברהם,
ב' מייעקב, עכ"ד.
לא כתבו על דגֵל
שbabרָהם שהיה
אברהם מאות ס', ו'

ולפי דברינו יבוז
ה' היה פ'
ח' צ'ל (מנומות כ"ט ע'
העולם הזה בה'
לאבסדרה (ספרות
הרצוchar ליצאת יצא
אלנות רעה יוגה, רט'
ס' ולא אותן ה',
היא מכל צדדייה,
שלימוחם של ענ'
שיחנו סביבה להמי^ה
מעלות התורה והי
היו כחומה סביב
מהם אף

ובזה יairo דברי
תקרי באוטו
קאי על האותיות
הדגלים, ונכתב א'
אות ה' להורות על
עם ישראל.cn"ל, ר'
כלעם מה אקב ל'
מעליהם ושמירתם
בכוחו של יעקב
שלימה בלי שום נ'

כי עדין לא הוקם המשכן, ולאחר מתן
תורה צוה הקב"ה להקים בית, כי לאחר
שקיבלו ישראל את התורה, עליהם להקים
בית שהוא הראה, שעל ידו תתקיים
התורה בהם, ויכולו להשיג את חכמתה.

ולאחר מכן כשהקימו בני ישראל בית,
ורכשו מדת היראה, צוה הקב"ה
להקיף את בני ישראל סביב המשכן,
שהיו להמשכן כחומה סביב הקודש,
כי מעלה הבית הוא כשבית בניו
בתחלת השילמות, ללא שיהא בה מגערת
כל שהוא, והוא מוקף חומה מכל צדדיו.
זה אמרו ח'צ'ל (פרק פ"ט פ"ט ע"ה) לא
אברהם שכתו בו ה' ולא ביצחק
שכתו בו שרה, שלא היה מתחם
שלימה, אלא ביעקב שמטחו של המקדש
קראו בית, כי עיקר שלימוחם של המקדש
הוא כשהוא בית, תחילתו ומעלהו של
הבית שבוני לא פרצה וסגור מכל
צדדים.

ובזה יש לבאר המדרש פלייה שהביא
בספה"ק דאווב ישראל (ליקוטים
מדיטים לפטת נמגנו) שאמרו אל תקרי
באותות אלא באותיות, וזה שאמր בלבעם
(פ"ט, ט) מה אקוב לא קבה אל. והביא שם
מה שכותב הרמ"ע מפאנו בספרו עשרה
מאמרות, שעל הדגים היו כחובים שמות
הבות, על דגל מחנה יהודה היה כתוב
אות א' משמו של אברהם, אות י' משמו
של יצחק, ואות ז' משמו של יעקב, ועל
דגל מחנה ראובן היה כתוב אות ב'
מאברהם, אות צ' מיצחק ואות ע' מייעקב,

76] איש על גלו באחת לבית אבותם
(ב, ג). יש לבאר עניין הדגמים
שהקיפו מחנה ישראל את מחנה כהונה,
וממחנה כהונה הקיף את המשכן, כי היה
בזה הוראה על דרכי העבודה ודרכ הרואי
והישר שיבחרו לו האדם עלי אדמות. כי
האדם המבקש שיתקיים התורה אצלו
וישיג השגות בתורה, עליו לרכוש לעצמו
מדת היראה, לירא את ה', כי אם לא
ישיג האדם מדת היראה לא תתקיים
התורה אצלו, וכמו שאמרו חז"ל (בנ"ט
ל"ז ע"ג) חבל על דלית ליה דורתא (לט' מילא,
סקל' מלמת טמיס) ותרעה לדורתא (לט' מילא,
סקל' מורה) עבד. ועל דבר זה רומז
משכן התורה, לרמז שעיל ידי הבית הרומי
ליראה, תוכל התורה להתקיים בכלות בני
ישראל.

ושניהם צורכים זה לה, התורה צריכה
לבית שהוא המשכן, ואילו
הmeshen צריכה לתורה, כי יראה לא
תורה אינה מתקיים (ע"י אבות) (פ"ג
מ"ז) אם אין חכמה אין יראה א"א יראה
אין חכמה). וזה מה שאמרו בגמרא (מענים
כ"ז ע"ג) ביום חתונתו וביום שמחת לבו
(סיל' גזילס ג, יט) ביום חתונתו זה מתן
תורה וביום שמחת לבו זה בנין בית
המקדש, שמחל הקב"ה על עונותיהם
של ישראל דוקא על ידי שניהם מתן
תורה ובנין בית המקדש. ובעת שבאו
ישראל להר סיני קודם קבלת התורה
נאמר להר סיני קודם קבלת התורה
ההר, ועדין לא היה להם בית רק ה'

חר מתן
ו' לאחר
ב' להקים
תתקיים
חכמתה.

אל בית,
הקב"ה
המשכן,
קדושה,
ית בניו
ב' מגערת
ל' צדדי.
ג' (ט) לא
כיצחק
מטחם
מה ולכנ
המקדש
בלתו של
וד מכל

שhabbia
ל' ליקוטים
ל' תקורי
בר בלחם
חכיה שם
רו עשרה
זים שמות
זיה כתוב
ז' משמו
עקב, ועל
אות ב'
ז' מיעקב,

וכן על דגל מחנה אפרים היה כתוב אות ר' מאברהם, אות ח' מיצחק, ואות ק' מיעקב. ועל דגל מחנה דן היה כתוב אות ס' מאברהם, אות ק' מיצחק, ואות ב' מיעקב, עכ"ז. וככלאורה חמורה מדוע לא כתבו על דגל מחנה דן את ה' שבabraם שהוא קודמת בשמו של אברהם מאות ס', ומדוע דילגו על האות

ה'.

← ולפי דברינו יבוא כי מכיוון שהאות ה' היא פתוחה למטה, ואמרנו חז"ל (מנמום כ"ע ע"ג) שמטעם זה נברא העולם הזה בה' מפני שהיא דומה לאקסדרה (ספרות מהפתי, לט"ז) שככל הרוצה לצאת יצא (סכל ברואה נעלם ממנו לפרט רעה יול, לט"ז). لكن נרשותה אותן ס' ולא אותן ה' מיטה צדריה, להורות על קדושת היא מכל צדריה, עם ישראל, שעל ידי שלימוחם של עם ישראל, וירכשו לעצם שיחנו סביב המשכן, והיראה שבתוכה המשכן. יהיו כחומה סביב הקדשה, ולא יצא מהם אף אחד לרעה.

ובזה יארו דברי המדרש פלייה אל תקורי באותות אלא באוחיות, דזה קאי על האותיות שהיו כתובים על הרגלים, ונכחב אותן ס' מאברהם ולא אותן ה' להורות על קדושת שלימוחם של עם ישראל כנ"ל, וכן אמר בלהם מה אكب לא קבה אל, כי עיקר מעלהם ושמירתם של בני ישראל, היא בכוחו של יעקב אבינו שהיתה מטהו שלימה בלי שם פגש, ומטעם זה נקרא

→ 7 ז איש על דגוֹלָו באַתְּ לִבְיתֵ אֲבוֹתָם
(כ' ג'). בספה"ק אוהב ישראל
(ליקוטים פדיס לפרק נמלני) הביא מדרש
פליהה, אל תקורי באותות אלא באותות,
וזה שאמר בלבעם (כט, ט) מה אكب לא
קבה אל, ותמונה.

ונראה לבאר דברי המדרש, כי בלבעם
בקיש לקלל את בני ישראל,
ולהביא על ידי זה כלוֹן על שונאיםם
של ישראל. והנה בנווג שבעולם דאם
שונא רוצה לכבות את יריבו, הוא מחריב
את דגלה וזה לאות על נצחון, וכן היה
רצונו של בלבעם לקלל את דגלוֹן של
ישראל, ובזה יהיה לאות על נצחונו. אלא
שנוכח בלבעם שאין דגלוֹן של ישראל
בדגלוֹן של אומות העולם, שדגלוֹן של
אומות העולם אין בהם שום ממשמעו,
ואין אותותם אלא במראות ובצבעים,

אשר לא יוכל איש הקב"ה בזה לאבריו ויהיו חיים וקימים שהבטיחה הקב"ה לנו ואתם בני יעקב לאותות העולם שיתו והגויים חזו

זהו שיסים הכתוב () והאמין בה' כי דבר זה נחשב שהאמין בה', כי לפ' בדרכי טבע העולם, לאחר דורות רכבים עליהם הנ吉利ות והרדיפות הנוראות עדין היו חיים וכי רכבים אחרים וגדול מן העולם, בני י' שלא כדרך הטבע. אברהם בה' שיתקי שנות גלותם, ועי' ויחשבי

ויבואר בזה דבריו לעולם, שי' וקיים לעולם, ר' לנצח, וזאת מושם ובמשפט, של אברהם הכתוב (פס. יט, יט) כי יזכה את בניו ואת דרך ה' לעשות צדי שכרת הקב"ה עמו כה יהיה זרעך, ופ' ואין זה אלא בכך

פסוק זה מרישה לסייע כי גראף מלא שמקפר כי ישולל כל קיס, כי שיט לאס מקפה, ולמהר מכון חמר טאל לו ימד וגנו, כי טlein לאס מפפה), ותירצטו כאן בעושין רצונו של מקוםoca ואכן בשאין עושין רצונו של מקום.

והקשה בספר אמרת לעקב (על פס' סס) אין אפשר שמייד כשבועשי רצונו של מקום ישתנה מספרם. ומברא על דרך שאמר הנביא (ישעיה טה, ככ) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדרשו אשר אני עושה עומדים לפני נאם ה' כן יעמוד זרועכם ושםכם, הרוי כשבועשי רצונו של מקום אז לא ימחה שם ישראל וזרעם לעולם יהיה, והרי לכל דורות עולם אין מספר, וזה מה שאמיר הנביא כאן לא ימד ולא יספר ולא יהיה מספר לבני ישראל, היינו משך הדורות הבאים, ועל זה אמרו חז"ל כאן בעושין רצונו של מקום, כי כשייעשו ישראל רצונו של מקום, אז יתקיימו בני ישראל לדורות עולם, יהיו זרעם ורעם לאין מספר. אך אם חז"ז אינם עושים רצונו של מקום, לא יתקיימו בני ישראל לדורות עולם רח"ל, ולא ימשכו זרעם, ואם כן יש להם מספר של אותו זמן, עכ"ז.

וסמוכים לדבריו مما שאמיר הקב"ה לאברהם (נילא ט, ט, ט) וספר הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כי יהיה זרעך, והלא לא היה לאברהם אלא בן יחיד. אלא ודאי הכוונה שיתקיים זרעו לדורות עולם, ובצירוף כל הדורות שלஅחריו יתקיים הבטחה זו

אבל דגלו של בני ישראל רשומים באותיות התורה, שהם שמותיו של הקב"ה, כמו שכח הרמב"ן בהקדמתו לתורה, שכל התורה כולה שמותיו של הקב"ה. ועל כן נמנע בלעם מלקלל את דגליהם של בני ישראל, שהרי גם האומות נצטו על ברכת השם (פנאיין י"ז ע"ה), ואם יקלל את דגלם, הרי הוא מקלל את השם ח'יו, ומכיון שכן לא היה בידו לקלל את העם עצמו, כי כשדגלים קיים הרוי הם קיימים, ואין בידו לנצח אותם.

זה שאמרו במדרשו אל תקרי באותיות אלא באותיות, שאין דגליים של בני ישראל כדגליים של אומות העולם שם באותיות, אלא דגליים של בני ישראל הם באותיות, היינו בתורה, שם שמותיו של הקב"ה, וכך אמר בלעם מה אקורב לא קבה אל, כי אין יכול לקלל את ישראל דהרי לא קבה את האל, שהרי אני מצווה על ברכת השם, וכן בני ישראל קיימים לעד ולעולם עולמיים. ∞

ח] בהפטורה, וארשטייך לי לעולם ובמשפט ובחסד וברחמים, וארשטייך לי באמונה וידעת את ה' (סוטה ג, קל-כל).

יש לבאר כי פסוק זה הוא המשך למא שאמיר מתחילה (פס. ה) והוא מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר. והקשרו בגמרה (וימל' כי ע"ג) על

Epstein, Kalonymus kalman - 1822.

בעזהשיות

ספר

מאור ר' שמיש

השלם

על התורה והמועדים

במדבר

אשר חיבר הרב והקדוש המפורסם וכו'
מו"יה קלונימוס קלמן הלוי עפשתין זצק"ל

סודר מחדש
עם ציוני מקורות, ביורים, הערות והשוואות

ליקט, ערך והביא לזרפום בסימעתא דשמיा
מנחם אברהם בראון

בעיה"ק ירושלים תובכ"א

פירוש נ"ל, שישמרו את עצם שלא ילמודו את עצם מהלויים כלל, רק ישמרו את כהונתם להיות קיימים במדתם - במדת החסד, למשוך רחמים וחסדים על כניסה ישראל.

→ **במדרשינו** רבה (מנצ'ר ג, ג): דבר אחר, הביאו אל בית הין (ס"ר אטירס ג, ג), בשעה שנגלה הקדוש ברוך הוא על הר סיני, ירדו עמו כ"ב אלף ורבבות זיין של מלאכים, שנאמר (מקל"ק, יט) רכב אלהים רבומים אלף שנאן, והיו כולם עשויין דגליים דגליים, שנאמר (ס"ר אטירס ה, י) דגול מרובה, כיון שראו אותן ישראלי שהן עשויין דגליים התחלו מתחווין לדגליים, אמרו, הלוואי כך אננו נעשים דגליים כמוותן, לכך אמר ה' הביאני אל בית הין' - זה סיני, יודגלו עלי אהבה' - אמרו, אילולי הוא (מדガיל) [מדガיל] עלי אהבה' עלי אהבה' (רמו תרכז), וכן הוא אומר (מקל"ק, ו) נרננה אהרון ואת בניו תפקוד ושמרו את כהונתם,

במדת גבורות, שלא יחריבו את העולם. וזה ונחתה את הלוים לאהרן ובניו נתונים נתוני המה לו, דהיינו נ"ל, שהם לגמרי יבטלו מותם - מדת הגבורה, וירטלו את עצם במדת הכהנים לגמרי עמי. וזה מortho לנו הפסוק גם כן (פרק ח): ושמרו את כל כל אוול מועד, כי ידוע מספרי הקודש כי יש עצמות ריכלים, ובכלים יש גבורות הקדושים עמי. וזהו נרננה ושמרו את כל כל אוול מועד וגוו, פירוש, שינרננה כלים נ"ט, רק הם במתנה נתונים נתוני אהרן ובניו הכהנים, ויתערכו לגמרי עם הכהנים. וכאמר אחר כך הכתוב ומזהיר לכהנים - כי יש לחוש שלא ילמדו הכהנים ממדת הלוים להיות אצל הכהנים שמן מה מצד הגבירות הקדושים, מחמת שתיתערכו את עצם הלוים עליהם - וזה כאמור הפסוק: ואת אהרן ואת בניו תפקוד ושמרו את כהונתם,

כיאורים

(ד"ה עוד על פסוק - הראשון). ומובאים הדברים لكمן בפרשת שלח (הערה מט). עב) יש עצמות וכליים - רצ"ל כי בכל ספריה מהעשר ספרות יש בה בחינת כל, ובוחן הכליל יש בה בחינת עצמות [דהיינו בחינת אוור שהוא בחינת נשמה]; ובכלים יש גבירות הקדושים - רצ"ל כי הגבירות הם רוק בכליים ולא באורות (יעין עז חיים שער יא פרק ד דף נא טור ד ושער יח פרק ה דף פח טור ב). עג) אילולי הוא מדगיל עליונו אהבה - אילולי הינו הלוואי (פירוש מתנות כהונה). וביקורת שמעוני בפרשנו (רמו תרכז) גرس: "הלוואי הוא מדגיל

הנרות והשואות

רכינו בזה لكمן בפרשת קורה (ד"ה במדרש - הראשון). [נח] וכעין וה ביאר בדגל-מחנה-אפרים פרשת קורה (ד"ה או יאמרו, זול': "הנה אהרן היה מדת חסך, שהיה משפטיע חסך מדמת כהן, ולולים היו מסתרא זגבורה, וכך אמר ה' למשה נתוני נתוני מה לו ונור - הינו שיתחכרו לחסך וימתקו הדיניין בעיל-כרכן, כמו ומלאך רע בעיל-כרכחו עינה אמן וראה מטבח שבת דף קיט ע"כ". [נט] ראה בספר מבוא-شعירים (שער ו [חלק ב] פרק א דף נט טור ג, ופרק ב דף נט טור א). [ס] במאורוזמש שכחומרש ובפנינים הדפיסו דבריו זה לפני הריבור הקודם. וכן ציריך להיות לפני סדר הפסוקים, כי המודש [המבה ריבור זה] מסיים בפסוק אשר על דגל באותה, שהוא קודם לפסוק הקבר את מטה לי [שביבור הקודם]. אולם בדפוס ראשון [וכן בדפוס וורשה תרל"ז] סדר המאמרים הוא ככלפינו. [טא] במדרש לפניו הלשון "ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים". ובשנות רבה (כט, ב) הזכרה גם כן דרש זה, ושם איתא: "כ"ב אלף ירדו עם הקב"ה לסיני". וכן העתיק וביבנו בפרשת יתרו (ד"ה איתא - הראשון, ובביבון שאחריו). [ואמנם נראה שכן ציריך להיות כ"ב אלף], שהרי חוויל דרש זה מזרותיים אלף שנאן, דהיינו כ' רבבות וכ' אלפיים, עין בדברי רביבנו בפרשת יתרו (בד"ה איתא - הניל) שעמד על ביאור דרש זה. ועיי"ש עוד בסוף דבריו שהביא בשם הרב המגיד הקדוש מזאלטשוב לפרש אמרם כ"ב אלף ירדו עם הקב"ה לסיני, שפירשו "שידד הקב"ה על הר סיני עם כל ה' כ' אותיות שבאלפא ביתהן]. ובען-יוסוף [במדרש המזionario לעילה] כתוב שציריך לנגורס כנירסת המדרש תחומה פרשה וישלח (פיטקא ב): "כ"ב אלף מרכבות מלאכים". וביקורת שמעוני בפרשנו (רמו תרכז) הגירסה "עשרים ושניים אלף רבבות מרכבות של מלאכים". [סב] כן

האדם להכיר ערכו באיזו
וכין איזה אנשים יהיה
להשיג ערך עבודתו ליו
בערך@gadolim, לא יאמר
ושם יוכל להשיג עבודה
שמdomה לו כן – יוכל לו
ידי' שישפיל עצמו ישיג א
לא יצא מגבול ערכו,
שיהיה בעורתו יוכל גם כ
למרת הכנעה. וכן קטן-ע
את עצמי לישב בראש
שהאשמע דברי אלהים יוציא
לדעת עצה ומזימה לעבוזו
אליא ישב במקומו הראוי
עצמם יותר ממחיצותונכ

תומר זו יש בו פירות... כך
בבה פסולות, אלא תמרים לאכוי
לקרותה בהן את הבית; כך הנו
אגודה, מהם בעלי מצוות, מד
שם מסיים: "ומני דהאי' מנ
(ר' רוחוק) - אין רוחוק יהיה ב-
מנאמו לזה שכל אחד כייר ?
(בחיליקת המאמר): "היבאני א-
תחילה דברי המדרש: "בשעד
אליהם ורכותיהם לפני שנאנ'".

רובה מלבני ורבינו בזה בכמה מהדריו על כבודה הש"ח שורה הש להומואת בספר יירמאור-דרושם נישובים סכיבין, אלם רבינו ז"י [הארולדים מז'ן] ז"ע לא הרהיבן אאות ז, "شمשה רבינו ע"ה בחן שכלו והשגוו שכיל להתקרכ', ש"י בזה חוכחה בגולד לטלפ' בהם מדת הגותה רוח עד יפרוץ ע"א ע"ש במפרש המדרש, אלהין] שכתב שהיה צרייך למון: זה אמרת שעל זה קרוב לנו היגריס. ע"ש עוד. גם רבינו ז תתרו ד"ה איתא - הראיתן. וביד

שמהihil: הביاني אל בית היין, בשעה שנגלה הקודוש-ברוך-ההוא על הר סיני ירדו עמו וכרו וראו ישראל המלאכים עשוין ודגלים נחאו לדגליים, ולאחר כך גומר הפסוק: ודגלו עלי אהבה - אילולי הוא (מגדיל) [מגדיל] עלי אהבה, וכן נציגים גומרים בפסוק אחר^๔.

ונוראה בזה, דהן אמרת שעם בני ישראל
הקדושים צריכים להיות יחד בקשר אמיתי וחזק
באחדות גמור באהבה ואחווה וריעות (ב'), אך
על כל פנים צריך האדם להתבונן ולידע ערכו
וזודגמותו לאיזה איש יקרב את עצמו. כמו
שאיתא במדרש (מדנ' ג, ה): צדיק כתרם יפרוח
(טבלס נג, י), מה תמר זו יוש בו פירוח ויש בו
עלין ולולbin וכור', כך ישראל - יש מהן בעלי
מקרא, בעלי משנה, בעלי אנדרה (ש). וכן צריך

ביאורים

עלינו אהבה"]. ורצו"ל שנתאו יישראל הלוואי יעשה הקב"ה גם אותו דגלים באהבה, כמו שראינו במלאי השרת. [והדגלים הם עניין אהבה, כדאיתא במודרש שם: "חיבת גROLה חביב הקב"ה שעשאים דגלים במלאי השרת, כדי שיהיו ניכרין; ומניין שהוא אהבה לישראל, שכן שלמה אומר: הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה"]. ובינו מפרש זה בהמשך באופן אחר בפרק רמזו: אילולי הרא, רצ"ל אם היה הוא ורוצה - היה מגדיל לנו אהבה. עי"ש. עד) וכן הוא אומר גרגנא ביושעטך - כוונת המורש לשום הפסוק יובש אלاهינו נדגול". וכן איתא בהדי באילוקוט שמעוני (הנ"ל בכיאור הקודם). עה) שמתהיל הביאני אל בית היין... עניין דגלים גומר בפסוק אחר - כוונת רבינו בקושיו נראה, שלכארה ולא דרישו את חווית הפסוק 'הביאני אל בית היין' על עניין הדגלים שנתאו להם הקב"ה רצונם, דרישו מפסוק אחר - 'ימלא ה' כל משאלותך'. עז) מה גלי אהבה, וההמשך הדגלים שמילא הקב"ה רצונם, דרישו מפסוק אחר - 'ימלא ה' כל משאלותך'.

הערות והש�אות

הו הוא במודרניזם, וודרשו זה מלשון הפסוק יודגלו עלי אהבה». [טג] במדרשה תחומה יישן בפרשנותו (פישא טן) הלשון: «מיד הודיע הקב"ה את אהבותיו לישראל ואמר למשה...». וכן הוא ביליקוט שמעוני בפרשנותו (רומי חרפוף). [סד] במדרשה לפניו סיום הפסיכואנו הוא אכן, והיכות «איש על דבבו באחותו» שיכרות לפיסקא הבהא. אולס ביליקוט (שם) ובתנתוחמא יישן (שם) נדראה שכן שיכרות לכאן. [ספה] ראה גם נעם-אלימלך בפרשנותו (בדיבור הראשון), וכן בדורע'קווש בפרשנותו (דיבר אש על גולן). [ספ] מן הענן לציין כאן את דברי רבינו לקמן בפרשנת מסעדי (בדיבור הראשון), וזה: «משמעות מפה קדוש הרוב בזיניא רבי וזשא זצוק'ל שהיה מתפלל כמה שנים שישיגו יראת הרוממות כמו מלאך ה' צבאות». זצממשך שם, ש''הן אמרו שהוא יתברך-שמו מכך תעונג מכל מודה טוכה שאדם עווה... אבל החקלאות העבודת הוא להHIGH יראת המלכים, וכבר היה בעולם צדיקים אשר השיגו יראת הרוממות יותר מן המלכים...».¹ ואם האדם עבד את השם יתברך באמת... ומשתווק להHIGH יראת המלכים... עווה שעשוין לפניו יתברך-שמו יותר מן המלכים...».² עיי''ש. [סז] כוונת רבינו בלשונו כנראה לדברי המדרש בפרשנותו (במדביר ב. ז): «באותות - סימניין הוי, לכל נשייא גנשיא מפה, וצבע על כל מפה ומפה...», ועל זה הקשה ורבינו מה שייך לומר זה אצל המלכים. [ויש לציין כאן לדבר חידוש שמצינו בדברי רבינו בחו''י בפרשנותו (ב), ב) שבאמת היה כן גם אצל המלכים. וזה: «זיך היה סידור הרגלים...»³ בששנים עשר שבטי מעלה היהודים נחלקים לארכעה מהנות שלושה לכל רוח, והם הנקראים אורבעה מהנות שכינה; ההיא להם שחמים עשרה מפה, מפה לכל שבת ושבט, והז המפות משנתונות בגונזין צבעוניין חלוקים זה מזה, כגון גיגלים של מעלה שראו בסיני שהן כדמות להבי אש במי גונזים וצבעוניין». [סח] لكمן ברמוני שכבועות והעורה (ב)

להשיות שהיא בעזרו ויכול לשותע דברי הרוב אפילו ברווח מקום. וכן מצינו (נמלכ"ר ב ע) שהנו ישראל ורחוק מן הארון דרך מיל, כמו שלמדו בגזירה שוה: נאמר כאן (ג ג) 'מנגד', ובהגר נמי כתיב (נמלטם כל, עט) 'מנגד' וכור'י, עיין שם, ולא עלו במעלות לדוחוק את עצם שהיה קרוב לארון ושם היו חונים אהרן ומשה יוכולים לשומו מפיהם דברי תורה, רק כל אחד הונא במקומו הרואיו לונאי.

ומהיכא נתאו לה שכל אחד יכיר ערכו, אמר המדרש: 'הביאני אל בית היין' (יח), והמדרשה זהה בעצמו איתא בפרשת יתרו (סמו"ל כט, ג יט), ושם איתא: יכול אף על פי עלי שרבים הירוי - דוחקים היו, תלמוד לומר [שנאן ייינן] שאנן והשקט. ואיתא (עט) שראשי תיבות

האדם להכיר ערכו באיזה מקום יהיה מקומו וביןizia אנשים יהיה מנוחתו, אשר יוכל להשיג ערך עבורו ליוצרו. ואם מי שהוא בערך הגודלים, לא יאמיר אשב בין קתני-ערך, ושם יוכל להשיג עבודה הבורא ברוך הוא, אף שמדובר לו כן - יוכל להיות שامت אותו, על ידי שישפfil עצמו ישיג אלהותו - אף על פי כן לא יצא מגבול ערכו, אלא יזכה להשיות שהוא בצדתו ויכול גם כאן בין הגודלים לבוא למדת הכנענה. וכן קתני-ערך לא יאמיר אדוחוק את עצמי לישב בראש, קרוב להרב, כדי שאשמע דברי אליהם יוצאים מפה קדוש מדבר, לדעת עצה ומומייה לעבודת הבורא ברוך הוא, אלא ישב במקומו הרואיו לו ואל ידוחק את עצמו יותר ממחיצתו עט, (ומצפה) (ומצפה)

ביאורים

תמר זו יש בו פירות... כך ישראל יש מהן בעלי מקרא... - כך הוא לשון המדרש שם: "מה תמרה זו אין בה פסלה, אלא תמרים לאכילה, לולbin להילול, חרויות לסיכון, סכינים לחבלים, סנסנים לכברה, שפעת קורות לקרות בהן את הבית; וכך הם ישראל אין בהם פטולת, אלא מהם בעלי מקרא, מהם בעלי משנה, מהם בעלי אגדה, מהם בעלי מצוות, מהם בעלי צדקה". עז) נאמר כאן מנגד ובהגר נמי כתיב מנגד וכו' - במדרשה שם מסיטים: "זמןן דהאי 'מנגד' דאמר בהגר דהו מל, כתיב הכא [אצל הגר] 'הרחק', וכתיב להלן (יהושע ג, ד) 'רחוק' - אך רחוק היה ביןיהם ובינו לביןם אמרה במדה, מה להלן מל, אף כאן מל". עח) ומהיכא נתאו לה שכל אחד יכיר ערכו... הביאני אל בית היין - רצ"ל מיסני נתאו לה, וכדרשת המדרש על זה (בחילתה המאמר): "הביאני אל בית היין - זה סיני". עט) והמדרשה זהה בעצמו איתא... - בזונת רביינו על חihilת דברי המדרש: "בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עמו כ"ב אלף רבעות של מלאכים, שנאמר רכב אליהם ורכותיהם אלף שנאן". פ) יכול אף על פי שרבים היו - רצ"ל המלאכים, שביהם מדבר המדרש קודם

הערות וזיטוטאות

הובא דברי רביינו בזה בכמה מקומות. [ולעל (בדיבור הקדום) כתוב, ש"על זרי התורה הקדושה והתחברות ואסיפה ישראלי תעדות הש"י" שורה השכינה בחתונותיו]. וזה המוכא ומציין שם (השיטה נב). (סת) כאן המוקם לציין לנוברא המבויטה בספר י"כ מאור-יזmesh (עמוד שא), שכעה שערך הרה"ק מלובלין ויז"ע אה שלחנו הטהרו, והוא תלמידיו הקדושים יושבים סבביו, אולם רביינו ויז"ע בענותנותו לא ראה את עצמו ראוי לבן, והוא ייחד עם חבריו רבי מאיר מאפטא [בעל האורלשים] ויז"ע לא הרהיכו בנפשו לשכת אצל שלוחן של רכם הקדוש. [ע] כגון זה כתוב בהפלאה בהקדמותו (אות ו), "שםשה רביינו ע"ה בחכמתו העליזה שהיה יודע וזהו של כל אחד היה מעמיד את כל איש ואיש לפיערך כה שכלו והשגתו שיכول להתקרב להש"י יותר, ואם היו מתקרים יותר לא היו יכולים לשובל יתרון האור". ומוסיף שם, ש"יש בזה תוכחה מגולה לחילדיים המתפרצים ומתגדרים במעט השכל להם ובוניהם כמה לעצם; ויש מהם כי בhalbם מהה הנגשות וחוד עד פורץ פהם להגדיל עצם נגד גודלי ישראל שבדורות שלפניהם אשר לא יבינו שיחת דבריהם...". [עא] עי"ש במדרשי המדרש, יש שתיקינו הלשון ויש שיישבה. ועיין באלשיך הקדוש פרשת יתרו (על הפסוק אני ה אלהך) שכח היה צריך לומר יככל לפי שהיו ריבים - דוחקים היו, ולא אף על פי, שהוא טעונה הפכו. וכותב על זה: "הן אמרת שעל זה קרוב לשימוש שטעה ספרה היה, שכחך אף על פי בזמנים ליפי...", אך מ"מ עמל הוא ליישב הגדרה. עי"ש עוד, וגם רביינו לעיל בפרשת יזא (דרה עד יש לפרש) גוס "מזה שרבים היו דוחקים היו", אולם בפרשית יתרו (דרה איה - הראשון, ובדברו שאחריו) כתוב כלשון שלפנינו. [עב] כן איתא שם במדרשי, וכי על המשך הפסוק

שמו אף אם עליה השם עוד גדול. ואמר המדרש: בישועתן, רצ"ל בזה נהר יושיע - נשיג אלהותיו יתלוייה) שנדוחק עצמוני הגדולים ממנה. אמר הנתווים לעשות דוגלים, מדריגתו לדוחק עצמו לערכו הרואיו לו ולא יכנס לשאני ממל:

ומדריגה זו למדרו יט המלאכים נעשים דוגלים בתחום חביוו, לא מכאל

בחודש השלישי לצאה מצרים וגוי, כי דבר סיני ויחנו במדבר ההר (סמות יט, ה-ג). פ' מרפידים - מה תלמוד

פרשת בהעלותך (דף קנה ע' שיכים להדרי... - ז"ל המכ האור יוצא לעולם; מערב כרכה יוצאן לעולם; צפון - משה, מורה שמןנו אור יוצץ תורה... ועלו זבולון שהוא שבט רואבן שהוא בעל החשוש תשובה... ועלינו גד שהוא ב' זמרי (ע"ז יוסוף)...; מעבר א' לפני שלג ובבד? א' אפרים ומני צפון ממש החושן יוצא לעלי עגלי זהב, ועובדיה-זרה חושן ברוך וגוי' וטובל בשמן רוגלו

בהרעה עא) ביאר רבינו דברי הם [הובא בדבריו لكمן פרשת נז]

דגלים, פירוש, שחנו איש על מחנהו ואיש על דגלו, ולא זו שום אחד מהם ממחיצתו אפילו לראות יקר תפארת גודלה הכרוא ברוך-הוא, אלא כל אחד עמד במקומו שאנן והשקט, וזה מצפה אם יעזוז לו ה' - יראה במקומו הרואיו לו. וכשראו ישראל זאת, התחלו מתואין לדוגלים, אמרו הלואיא לנו נועשים דוגלים כמוותן, רצ"ל הלואיא שהיתה ביןינו מדה זו שיכיר כל אחד מקומו הרואיו לו ולא ידוחק את חביוו לעלות למערה, אלא יצפה להקדוש-ברוך-הוא וייעזר לו שיוכל ממוקומו להשיג ולשםוע עבדותה: אך נאמר ורגלו עלי אהבה וגור, אמרו אילולי הוא (מגילן) [מגיל] עליל אהבה, רצ"ל אילולי הוא - אם יהיה רצונו יתרוך-שמו, (מגילן) [מגיל] עליל אהבה - שאהוב אותו יתרוך-שמו, אף אם אשב במקומי אשיג אהבותיו יתרוך-שמו, ואם לא יהיה רצון הכרוא יתרוך- مكانו הרואיו לו יוציא.

וזה פירוש המדרש הנ"ל: דבר אחר, היבאי אל בית היין, בשעה שנגלה הקדוש-ברוך-הוא על הור סיני ירדו עמו כ"ב אלף רכבות של מלאכים שנאמר וגוי, והיו עשויין כולם דוגלים

ביורדים

לכן. פא) שור אריה נשר וננו"ן פשוטה רומו לאדם שבmercaba העליונה. ומה שכabb שננו"ן פשוטה רומו לאדם, י"ל כי האדם שבmercaba הלא הוא צורת יעקב אבינו ע"ה (מצווין בפרשת חוקת העלה קל), שהוא בחינה תפארת, וננו"ן פשוטה היא "אתפסותה ותפארת", כראיתא בזוה"ק פרשת אחורי (דף ס"ב). ולעיל בפרשת ויצא (ד"ה וירא ה') כתוב רビינו ז"ל: "...מקור המרכבה הנרמז בתיבת שנא"ה, הינו שיר נישר אריה, והוא"ו מרמזת לאדם גורא שכחיבת שאן"ז...". ועוד כתוב שם (בסוף הדיבור שאחריו) ז"ל: "שהוא"ז מרמזת לנורא, מרת התפארת - מכוננת נגד הננו"ן שכחיבת שאן"ז". (ועיין עוד בזוה"ק

הנורות והשואות

שדרש קודם לכך אלהים ורבותיהם אלפי שנאן'. וכן כתוב רビינו לעיל בפרשת ויצא ובפרשת יתרו (במקומות הנזכרים בהדרה הקדומה). והינו שדרשו 'שנאן' בהיפוך אותה כמו שאנן (פירוש מהו"ז ספ). וראה עוד لكمן (הערה עה). [עג] ה' כי איתא בזוה"ק פרשה בראשית (דף י"ח ע"ב) [על תבנת שנאן"], ולא על שנאן"ן שאינו מלשון הפסוק, וזה [בתרגום]: "רכב אלהים ובנותיהם אלפי שנאן, בתיבת שנאן כלולים כל הצורות - שור נש"ר אדר'ה, ז' - וזה הוא אדר'ם...". והזכיר זה רביינו גם לעיל בפרשת יתרו (ד"ה איה - הראשה) ז"ל: "שנאן", הוא רומו לארכבה חיות נושא הכסא, שרשי תיבות של שנאן"ה הוא שיר נישר אריה והננו"ן הוא ננו"ן פשוטה שרומו לאדם". ויש לציין לדברי מדרש לקח טובייה בדרבי אליעזר בפרשנה, בפסק 'איש על דגלו באותות' (ב, ב), שר' צורות אלו היו גם בדגלים במחנה ישראל, ז"ל: "בדגל יהודת היה מצויר בו ארי על שם (בראשית מט, ט) גור אריה יהודת; דגל רואבן דמות אדם על שם (שם, ל, י) ויכצא דודאים..."; בדגל מחנה אפרים... מצויר בו דמות שור על שם (דברים לג, י) 'בכור שור' הדר לו'; דגל מחנה בני דן באחרונה... מצויר בו נשר על שם (שם לב, יא) 'נסחד עיר קני' שהיה שבט בני דן מאפק לכל המחות היה מערם ומזהם; ארבעה דוגלים כנגד דת' היהו אשר תחת כסא הכהן ב' נמי'. וראה גם בברבי האכז'עורה והרמב"ן ורבינו בחזי בפרשנה בפסוק הנ"ל. [עד] ראה ראשית-חכמה שער היראה (פרק ב אות טו) שכתוב ז"ל: "כי כל מלך שיחשך ויתארוה לעלות למעלות ממדרגתו יתבטל מציאותו". [עה] בדפוסים הראשונים נדפס כאן (בטעות) "שנאן שאנן והשקט", ובמאור-וושטש שכחומר רב-פנינים מהקוותו לגמדי והשאידו רק תיבת 'שנאן' אחת, וכנראה חשבו כי היא הינה מיותרת. וכךין חוקן בלשון המדרש [ראה לעיל (דערה עב)]. [עו] ולעיל בפרשת ויצא (הניל

וכו' (עי'), רק כל אחד עומד על מקומו ומשם השיגו כל אחד כפי שכלו; כך נתנוו ישראל ואמרו הלוואי אנו עוזים כן, שלא ידוחק אדם את חבירו ליכנס לפנים ממדרגתו הרואית לו. ואמר הקב"ה למשה, עשה להם כן, רצ"ל הוайл שנתאותיהם לדגלים שלא יכנס אחד בתחוםו של חבריו, רק כל אחד ירצה לקבל כפי הכהנתו, עשה להם כך: מהנה לויים לחוד, המזורה ישראלי לחוד, כל אחד על דגלן, אלו מן המזורה ואלו מן הדורות וכו', שלא יכנס כל אחד רק אצל דומה לו, כמו שמבואר במדרש (גמ"ל ג' י) שכל השבטים של הגולים היו שייכים להודי, כל דגל ודגל לפי הרואית לו^ז. והבן.

שמו אף אם עליה השמייה לא אשיג מקtan ועד גדול. ואמר המדרש: וכן הוא אומר נרננה בשיעתך, רצ"ל בזה נרנן - בישועתו, אם הוא יושע - נשיג אלהותו יתברך שם, ולא בזה תלייה (ה) שנדרhook עצמינו למחייתם חברינו הנדרלים ממנה. אמר הקדוש ברוך הוא מה נתאותיהם לעשות דגלים, רצ"ל שלא יצא איש ממדרגתו לדוחק עצמו למקום חבריו, רק ידע ערכו הרואית לו ולא יכנס למחייתם חבריו, חיכם אני מלא וכו'.

ומדריגת זו למדו ישראל מסיני, שראו המלכים נעשים דגלים, שלא נכנס אחד בתחום חבריו, לא מיכאל נכנס בתחום גבריאל

רמזי שבועות

מהיכן נסעו וכו', אלא להקיש נסייתן מרפידים לביאתן לדבר סיני, מה ביאתן לדבר סיני בתשובה אף נסייתן מרפידים בתשובה. וייחן שם ישראל - איש אחד בלבד וכו'.

יש לרמזו בזה על פי מאמר חז"ל במסכת

בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים וגוי, ויסעו מרפידים ויבאו דבר סיני וייחנו בדבר ויחן שם ישראל נגד ההר (צמ"ט יט, ה-ג). פירש רש"י^ח: ויסעו מרפידים - מה תלמוד לומר להזור ולפרש

ביاورיות

פרשת בחולותך (דף קנה ע"א): "ז' פשוטה כללן דרכך ונוקבא". פב) שכל השבטים של הדגלים היו שייכים להודי... - ז"ל המדרש: "ברא הקב"ה ארבע וותות לעולם: מזרח, מערב, צפון, ודרום. מזרח - שם האור יעצץ לעולם; מערב - אוצרות שלג ואוצרות ברד וקור וחום יעצץ לעולם; דרום - טלי ברכיה וגשמי ברוכה יעצץ לעולם; צפון - שם החושך יעצץ לעולם... וכנגדן סיידר הקב"ה הדוגלים למשה. אמר לו הקב"ה: משה, מורה שמכנו אויר יעצץ לעולם - יהיה כנגדו יהודיה שהוא בעל מלוכה... ועליו שבט יששכר שהוא בעל תקופה... ועליו זבולון שהוא בעל עשריות...; ודרום טלי ברכיה וגשמי ברוכה יעצץ ממנה לעולם - יהי כנגדו שבט דרכון שהוא בעל תשובה, והשוכה מדחה טוביה, ורוחמו של הקב"ה באים על הבירויות בשעה שהם עושים תשובה... ועליו גדר שהוא בעל גדור... ורוכון בתשובה וגדר בגבורה, ושמען באמצע לכפר עליו על מעשה זמרי (ע"ז יוסוף)...; מערב אוצרות שלג ואוצרות ברד וקור וחום - וכנגדן אפרים ובנימין ומונשה, וממי יעמוד לפני שלג וברד? אפרים ומונשה ובנימין, שנאמר (טהילים פ, ג) לפני אפרים ובנימין ומונשה עורתך...; צפון שם החושך יעצץ לעולם - וכנגדן שבט דן, למה? שהוא החשיך העולם בעבודה-זורה שעשה ירעם שני עגלי זהב, ועבודה-זורה החושך הוא... ועליו שבט אָשֵׁר - מאיר על החושך, שנאמר (דברים ג, כד) ולא-אשר אמר ברוך וגוי ווטבל בשמן רגלו... ועליו נפתחי שהוא מלך ברכיה כדי לפרנס, כמה רכחים (שם, כה) נפתחי שבע רצון [ומלא ברכת ה' וגוי].

הברות והשווואית

בהעורה עא) ביאר רבי דברי המדרש באופן אחר. עי"ש. [עז] יהכן שרביבנו נקט כאן מיכאל ונבריאל, ע"פ לשון המדרש (הוא בא דברינו לך) פרשת נשא (בדיבורו הראשון). בשפעה מתן תורה ראו ישראל "מיכאל ודגולו גבריאל ודגולו". עי"ש.

ש על
אפיקו
הרא
והיה
הראוי
אורון
מותן,
ר כל
ביברו
ההיא
זמור
גוגו,
הבה,
צמור,
אותו
בתו
דריך
גינה.
גדיין
ה"ק
יבת
בבו
ה"ק
דרים
חכמי
גדב
בינוי
של
ביה
ילב:
חות
נדדו
קספ
כדי
תאב
באן,
טל

אחד מישראל שורש ני מהתורה^ו, (זה מרום התורה מסימנת בתיבת ובכיאורים שם (אות מה),

(הנ"ל, פרק ה) שהביא כי "אי על פי דרכו. ובפני יהושע^ק האותיות שבתורה הם שישב בפיו. וראה בהמשך דבריו נבנין את דברי רשי^ל על אמר זה. בכוון את דבריו זכר מוסכם, והבעת שהוא זכר מוסכם, שלא יהיה אותן התורה כי ממשיך שם ומתרחקה השכונה יאיר (סימן רלה), מדרש תלפי היא לעולם. ועין עוד מה שנ

הלו לא נמצאו בש"ס כי אאותיות התורה וכבר העידנו ובספר הליקוטים למהרץ^ז האור הראשון נגנו שלישן העארך בענין זה במלילה העמו משישראל יש לנשמה שלו אחת בישראל' (רות, ז). והכי אלא התורה...; לפנים - אל כשיידע [משה ורביו ע"ה] שן שער עולם התהוו (פרק עב), הערא ומט). זו^ט הליקוטין ריבוא המשוכת לששים ריב התורה הן שורש ומוקור שיע נשך לכל נחלות כל הנג וכבה נשרו, וכן יש בהורה אחת של ישראל". ואולם שם אחד פגעה רע ומהרחקים על ידי זה כל הקללות והוא ייסורן". וזה גודם ההבדלים בין המובא לבין המודרך במדבר (הערה ט). ועין עוד לפקן (הערה ט). [ג] כאן מוסגר בכל הרכוטים הקודמים. [ד] ראה ספריו לודש לעיל בפרשׁת תצוה (הערה ט). ועין עוד לפקן (הערה נב). ועין גם בדבריו ריבוי לפקן בפרשׁת קורח (ד"ה ברורש - השני), וזה: "והנה כביש שלום בין בני ישראל, איז שכינה שרויה בינויהם, ובאים יש מחלוקת חילתה בינויהם, איז מסלקיים השכינה מעליהם". וראה המובא שם (הערה נז). וכן כתוב בפרשׁת נצבים (ד"ה או איכר אתם - הרבעי), ש"על ידי שהם מתקשרים יחד בעבותות האהבה ויש אהדות בינויהם הם סומכים וועודים להתלמיד-חכמים, הם גורמים על ידי זה שתשרה השכינה בינויהם ושלא ישלוט בהם שום רע ומדת הדין". [ה] כן הביא הרמ"ע מפנאו בספרו עשרה מאמרות (נאמר הנפש חלק בפרק ז, "דאמור רבנן ומרגלא בפומייה..."). וכן הביא השל"ה פעים ריבות, כגון במסכת פסחים (מציה עשרה דרוש בדף טז ע"ב [ובמהדורות מכאן "שער זיון", ירושלים תשנ"ג, אות כה]). ועוד. וראה המובא לפקן (הערה ז). אמן המרכה מפרשׁים מהו על זה מאד, שלפנינו תורה לא נמצא כי אם בחצי מהו (ד"ש אלפ"ם וחתי"ב). ראה בספר עשרה מאמרות

ראשית (ויקלט ונכ' ל), והענין הוא כי העיקר שהכל תלוי בו הוא שיתה אהבה ואחותה בתורה בני ישראל^ו, (וכמאמר חז"ל (עמ"נ סוף ל''), שבמצות אהבת לרעך כמוך (ויקלט יע, י) תלוי כל התורה כולה^ו, שבזמן שיש שלום בישראל השכינה שרויה בינהם^ו, מפני מה אמר חז"ל (מנל' גרט"ז גלחתם ל, ה) בראשית - בשבייל התורה שנקרת ראשית (גלוותם ונכ' ל) ובשביל ישראל שנקרוא

שבת בפרק רבי עקיבא דף פ"ח (ע"ה): דרש ההוא גלליה עליה דרכ חסדא, בריך רחמנא דיהיב אוריאן תליתαι לעם תליתαι על ידי תליתαι ביום תליתαι בירחה תליתαι. ולהבין מזו שבכח זה החודש^ט נאמר, כי הענין הוא כי הנה אמר חז"ל (מנל' גרט"ז גלחתם ל, ה) בראשית - בשבייל התורה שנקרת ראשית (גלוותם ונכ' ל) ובשביל ישראל שנקרוא

ביאורים

א) בריך רחמנא דיהיב אוריאן תליתαι לעם תליתαι ביום תליתαι בירחה תליתαι - בריך ה, אשר נתן תורה מסוישת לעם ידי שלישי ביום השלישי בחודש השלישי. ולפקן (בדיבורו הכא) הביא ריבינו את דברי רשי^ל על אמר זה. ב) מהו שבכח זה החודש - "וכי מי איכפת לנו שנתנה התורה הקדושה בחודש השלישי או באיזה חדש משאר החדש שנה, ומאי מעלווחא בחודש סיון טפי משאר החדש שביברה האי גלילאה לרחמנא על שנתן בו את התורה". כן כתוב ריבינו לעיל בפרשׁת יתרו (ד"ה בחודש). [ועי"ש מה שביאר זהה]. ג) שכילות נשמות ישראל הם שישים ריבואו אותיות^ו, שכיל

הערות והשוואות

[א] ראה מכילתא פרשה יתרו (בחודש השלישי א, ב). [ב] כן כתוב ריבינו לעיל בפרשׁת תצוה (ד"ה ונשיה) זו^ל: "יעדו מפי סופרים ומפי ספרים והעירך הוא שיתה אהדות בשישאל, והוא Regel אחד שכלה תורה כולה נסמק עלי", בירודע במגדרא (פסכת שבת דף לא ע"א) גבוי הילל עם אותו הנב, עי"ש; ונפק מלא הוא גם חיללה כישראל עובדי עבודה זרה אם יש שלום בינויהם אויז אין שם שטן יכול להם, כדכתיב (הושע ד, י) חבור עצבים אפרים הנחן לו, ולהיפך חיללה בכיטול מצוה זאת על ידי שנתה חנס נחרב בית שני, כדאיתא בגמרא (וימת דף ט ע"ב)". וזה ריבינו לעיל ברכמי שיד הרישים (ד"ה גידיה לין): "כי עיקר ושורש עבדות ה' היא אהבת החברים, ועל ידה יכול אדם לבוא לעבדות ה' האמיתית...". וענין עוד שבייחר צרך גודיות להה כדור הזה, אשר בעוננותינו הרבים הצליח מעשה שמן החבליה מהפרדת, וצריך והיוות גודל להגצל מזה". וראה עוד מדברי ריבינו המובאים שם (ברודה כה). וכן כתוב ריבינו לפקן בפרשׁת בלך (בדיבורו הראשון), זו^ל: "עיקר הכל הוא התהברות ישראל שיתה אהבה ואחותה וריעות בינויהם, והדבר הזה פועל ישועות גדרות ומכיל כל המקטריגים, כדכתיב 'חבור עצבים אפרים (כוי) הנח לוז'. [שם הביא ריבינו עוד מה שמע מפי רבו הקדוש הרב רבי אלימלך מליזענסק זי"ע שאמר לאחיו הרב רבי זושא זי"ע. וראה גם בדברו שאחריו]. וגם בפרשׁת דברים (ד"ה ואיזה) כתוב, ש"התהברות באמת בין החברים זה גודם כל הישועות והמתקה הדינין..."; עי"ש עוד. וזה בפרשׁת נצבים (ד"ה או אמר אתם - השלישי): "עיקר ההרים בפני הפורענותו הוא אהבתו והאהdot, וכאשר יש כישראל אהבה ואחדות ובין זה לה, אין מקום לשום פורענותו להול עלייהם, כאמור הכהוב 'חבור עצבים אפרים הנח לו', שביאורו": שאפילו במקרה חזי עובדי עבודה זרה ויש בינויהם התהברות כי פירוד לבבות, הם שיטקטים ונחיכים באין שטן וגבע רע ומהרחקים על ידי זה כל הקללות והוא ייסורן". וזה גודם ההבדלים בין פירוד לבבות והרשות דינין... ויחוך - השני, בסוף פיסקא המחלוקת זהה). עוד אודות מעלה אהדות הכאנו מספרי ועל החולדות יעקב יוסף ומשרוד ספרי לודש לעיל בפרשׁת תצוה (הערה ט). [ג] כאן מוסגר בכל הרכוטים הקודמים. [ד] ראה המובא ומזכירן לעיל בפרשׁת במדבר (הערה נב). ועין גם בדבריו ריבינו לפקן בפרשׁת קורח (ד"ה ברורש - השני), וזה: "והנה כביש שלום בין בני ישראל, איז שכינה שרויה בינויהם, ובאים יש מחלוקת חילתה בינויהם, איז מסלקיים השכינה מעליהם". וראה המובא שם (הערה נז). וכן כתוב בפרשׁת נצבים (ד"ה או איכר אתם - הרבעי), ש"על ידי שהם מתקשרים יחד בעבותות האהבה ויש אהדות בינויהם הם סומכים וועודים להתלמיד-חכמים, הם גורמים על ידי זה שתשרה השכינה בינויהם ושלא ישלוט בהם שום רע ומדת הדין". וכן הביא השל"ה פעים ריבות, כגון עשרה דירוש בפרק ז, "דאמור רבנן ומרגלא בפומייה...". וכן הביא השל"ה פעים ריבות, כגון עשרה דירוש בפרק ז, "ובמהדורות מכאן 'שער זיון', ירושלים תשנ"ג, אות כה"). ועוד. וראה המובא לפקן (הערה ז). אמן המרכה מפרשׁים מהו על זה מאד, שלפנינו תורה לא נמצא כי אם בחצי מהו (ד"ש אלפ"ם וחתי"ב). ראה בספר עשרה מאמרות

אחד מישראל שורש נשמהו הוא באות אחת מהתורה יי', (זה מרמז בתיבת ישראל, כי במורה מסימנת בתיבת ישראל"ל (דברים ל, י) -

א' ב'

ובבאיורים שם (אות מה), וכן בדברי המאור-עינים בפרשנאותיהם (המובאים כאן בהערה זו). ד) עלולים -

הצהרות והשזהאות

הרבנית, פרק ג) שהביה כי "איש חם וישראל הר' משה בן יeshcar" ישוב ומנה "כל פסוקי הנ'ך אחד לאחד למין האותיות וההניביות, והוא לפניו בבית המדרש והuid מוחך הכתוב כי אין בתורה אותיות המכפרות ולהלן שלושים ריבוא וחיצי בקיוכו". עיי"ש. וראתה בהמשך דבריו (פרק ג), ובכן חסיד לאברהם (לרב אברם אולאי, מעין בנה ר' אי) שמיישבים כל אחד על פה רצונו, וכפני היושע (קיטושין דף ע' א"ד התו רבנן) כתוב ויל': "שמצאנו במקומות קדושים ריבואים ואחרונים שמספר כל האותיות שבתורה הם ששים ריבוא, ונזכר בזוהר ובספר הקדוש שני לוחות הברית במקומות הרבה. ועמדתי משוחם ומהפלא... הלה במעט שהוא דבר מוסכם, ונזכר בזוהר ובספר הקדוש שני לוחות הברית במקומות הרבה. ועמדתי משוחם ומהפלא... שללא יהו אותיות התורה כי אם חצי ערך החשבון המוזכר, עד שראייתי בספר חסיד לאברהם שהרגיש בזה...", והוא ממשך שם ותמץ' שהבונה היה עם אותיות התרגום, שוגם הם נמסרו למשה מסניין. ועיי"ש עוד. וראתה עוד בש"ת הות איזורי (סימן רלה), מודרש הלפויות (ענף אותה), עלולות אפדים (שבועות עכזר טן), ובישmach משה פרשת כי התשא ("די' אהות היא לעולם). וענין עוד מה שכותב החתם-סופר בהשובה (נדפס בחידושין בסוף כסכת הולין) נשאל על זה, והשיב "דברים הללו לא נמצאו בש"ס כי אם בספר המקובלין, ואין לנו עסק בנשארות ולא אנחנו יודע עד מה, ואין נעמוד למנין אותן אותיות החורה וכבר העידו חז"ל שאין אנו בקיין בחסרות ויתירות...". אך הוא מאיר שם לישיב הרביים כדרכו. וובספר הליקוטים למהר"ז (זהל"ט פרק קמא) כתוב ויל': "וזע טוריה התורה שתהייה ששים ריבואאותו... וסימן חנ"ן הת"ס". [1] כבר ההאריך בענין זה במגלה-העמקות - ונ"ב אופנים על ואתחנן (אופן קפו): וראתה שם גם בהגהה, בכתבו: "...כבי לכל אחד מהאריך בענין זה במגלה-העמקות..." ר' יוסי' ריבוא ואותיות התורה (ר' ס"ב בלהגה), בכתבו: "

ג. העיקר
זה בתוך
צמה (ל').
ט) תלוי
שלום
ע, מפני
דיבואו,
ג,iscal

אהיה'ה שם גימטריא
עו) באור פנוי מלך
מתן תורה על ידי

מלך רחמים'. והוא עי
הוקנה והשיבת בו תלוי
בצ"ל בחינת חב"ד שב

הפטת רף פ טור ב -
שבועם זה יש כ"א
אותיות אהיה'ה - כן לו
ודרוש ב דף ח טור ג, עט
(הובאו וברוי למן אותן
אהיה'ה עולם בגימטריא
הנקרא מלך (עין עץ ח
ובזה"ק פרשת בהר דף
בי בחינת חב"ד מאיר
המצionario בכיאור הקודם)
(חג'ת נה"ז) עם פנוי

במדורגה גודלה מאד,
שער לט דרוש א דף סו
עד, שכשאי ישראל
כדי "שלא יתאות ה"ו
ונשמע, והיה אז האה
השפעת אורות העליון
בזה"ק) ובכיאורים שו
בפנים, ואחר החטא ע
השלם). יא) ונמשך
באות ח), שם בחינת
אותיות הויה'ה הם בחי

מתן תורה נתייחד השינוי
אור הלומן העליון שאין
וראה עוד מה שכתב רב
זצון קנס "ונשה היה"
שאן שם שם שחרות
הוא המקור הרחמים אט
שלם וחמים, לא שייחו כבד שעיליהם אמר כתוב (ידמיה ג, ל) חרבי אל הבדים (ראה ברוכת דף סג ע"א). אל יתעוררנו
יחד ויתהדו זה לה'ה ויסבירו פנים זה לה'ה, וכנג' ואמרו זיין שם ישראלי לשון יחיד, שנעשנו כו"ל ייחד כאיש אחד, והן
עהה הם ראויים לקבלת התורה". [ז] זיל המאור-יעינם בפרשת זילך (בדיבור الآخرן): "שיש שישים ויבואו אותיות
התורה, וכל איש ישראל שושןש לה אהיה'ה אותיות התורה, שיש לו אותן את שנדג' בחינותו בהתורה, ואם
יפסיק ח'ו את עצמו מן התורה איז חסר אותן מן התורה, וצריך לתתקן הקלקל לעשות תורה שלימה". [יא] ולעיל
בפרשת אמרו (ד"ה במדרש) כתבו ורבינו בלשון זו: "ילכן זכו להשוגת התורה". [ראה גם בפרשת יתרו (ראה ויזא משה),
ש"עיקר השוגת התורה הוא על ידי אהודות]. [יב] וכן כתוב ורבינו ליכן ברמזי רות (בדיבור الآخرן) זיל: "ווגם בשעת

ק, 7), ונגלה אז עליהם בזקן מלא רחמים (מלמל
ימנו צפודט לטלי', ק), שromo שמנשך עליהם
השפעה מגדלות המוחץ"ו ומ"ג תיקוני דיקנא
שהוא לבונigkeit העליון) שאין שם שם שחרות
ותערובת דין"ו כללו).

והנה ידוע שהמוחץ עילאיין הם אהיה'ה הויה'

שלל ידי ההתחברות שיש ביניהם נעשה
התורה שלימה'ו, וכל אחד נקל לו לקשר עצמו
לשratio שבתורה. וכך אז בשעת מתן תורה
שהנו שם בלב אחד באהבה ואחווה כמו שפירש
רש"י, מפני זה זכו לקבלת התורה'ו) ולגלו
שכינתו יתרבורך עליהם פנים (ע"פ דנרים

באורות

רצ"ל יכולם. ה) שמנשך עליהם השפעה מגדלות המוחץ - מוחין הינו ג' בחינות חב"ד של זעיר אנפין
(חג'ת נה"ז), כי הוזיר אנפין יש לו כל העשר ספרות, וחכ"ד שבזעיר אנפין הם המוחץ שבזעיר אנפין.
ומחהילה מקבלים חב"ד של זעיר אנפין הארה קטנה, ואז נקרא קטנות המוחץ, ואח"כ מקבלים הארה גדולה,
והו גודלות המוחץ (עין שער הכוונות דרוש במדרש פסח דף טור ד). ו) ומ"ג תיקוני דיקנא - ראה לעיל
בכיאורים לפרש במדבר (אות ס). ורצ"ל שמתחלת נמשך עליהם השפעה מבחינה זעיר אנפין (כנ"ל בכיאור
הקודם), ואח"כ נמשך עליהם מבחינה אריך אנפין; שהוא לבונigkeit העליון - רצ"ל השפעה עלינו הבהא
מודקנא עילאה [הזקן העליון] שבחינות כתהר] (בחינת כתהר) ראה למן בביוראים לרמי רות את צ).
ז) שאין שם שם שחרות ותערובת דין... שחרות הינו בחינת דין, כמו שאמרו ז"ל במסכת סוכה (דף לג
ע"ב): "אמר רבנן, האי דם שחור אדורו הוא אלא שליה", והאדורו הלא הוא בחינת דין (בדאית בזורה"ק
פרשת שמות דף כ ע"ב). וראה גם למן בפרשת קורת (ד"ה עד על פסוק - השני) ובכיאורים שם (אות מה).
ורצ"ל כי השודות שבריקנא מתוך [שבזעיר אנפין] הן שחרות, שהן בחינת דין; מה שאן כן השערות
שבדקנא עילאה [שבאריך אנפין] הן לבנות, שהן בחינת דין, ואין בהן שם שחרות המורה על דין (עין
בעץ חיים שער ג' פרק ה כלל ג דף סג טור ג). וזהו כוונת רכינו בכל זה נרמז بما שאמרו ז"ל שנגלה עליהם
זקן מלא רחמים, כי הזקן העליון שבאריך אנפין [בחינת כתהר] שיש בו י"ג מדרות הרחמים נקרא בשם זקן

הערות והשווואות

גם בבדרי ורבינו למן בפרשת דברים (או יאמרם - האלקיים) זיל: "ונודע שנוטריון של ישראל" הוא י"ש
שיישים ריבואו איותיות ליהו, והפירוש הוא שככל איש ומישראי יש לו חלק באות מאותיות התורה". ועין עוד
מה שבירו בענין זה בדגל-מחנה"אפרים פרשת וארה (ד"ה או יאמר וארא), פרוי-הארן [להורה"ק רבי מנחם מגן מורי עבנטק
ז"ע] פרשת בהולוון (בדיבור הרואה), מאור-יעינם פרשת זילך (חויב לשונו למן בעהה). א) אור-המאיר פרשת ראה
(בדיבור الآخرן), ועוד. [ח] המוסגר הוא הכל הדפוס. [ט] כי עיקר השוגת התורה הוא על ידי אהודת, כאמור
הכתוב ייחן שם ישראל נגד ההר - ככל אחד כאיש אחד. כן כתוב ורבינו לעיל בפרשת יתרו (ד"ה ויזא). ובפרשת אמרו
(בדיבור الآخرן) כתוב זיל: "שבימי הספריה צרך האדם לתקן מדת זו של האחדות, ועל ידי זה זוכה להשוגת התורה
בתוך השכבות, כמו שכתב זיוסטו מרפידיים ויבוראו מדבר סייני רוחן שם ישראל נגד ההר, ופרש רשי"י שהו כולם בלב
אחד כאיש אחד, ולמן זכו להשוגת התורה בתוכן". וזהו מודע שישראל, שככל המשמעות
בhib (למן לג) ויטשו ויחנו - נועדים במחלוקת וחונים במחולקה, כיון שבאו כולם לפני הר סייני ונעו כולם חנניה אחת,
הדא כתוב (שופטה יט, ב) ויחן שם ישראל, ויתהנו שם בני ישראל אין כתיב כאן, אלא ויחן שם ישראל; אמר הקב"ה הרי
שוני שאני נתן תורה לבני". [ראו באוז-החחים הקדושים פרשת יתרו (שם) שענין זה הוא בין עיקרי ההכנה לקבלת
התורה, שבאמצעותה נחרצתה לה הנחילים נחלת שדי היא תורהנו הנעימה", והוא "בחינת יי'וד חכמים בתחוםם בלב
שלם וחתמים, לא שייחו כבד שעיליהם אמר כתוב (ידמיה ג, ל) חרבי אל הבדים (ראה ברוכת דף סג ע"א). אל יתעוררנו
יחד ויתהדו זה לה'ה ויסבירו פנים זה לה'ה, וכנג' ואמרו זיין שם ישראלי לשון יחיד, שנעשנו כו"ל ייחד כאיש אחד, והן
עהה הם ראויים לקבלת התורה". [ז] זיל המאור-יעינם בפרשת זילך (בדיבור אחרן): "שיש שישים ויבואו אותיות
התורה, וכל איש ישראל שושןש לה אהיה'ה אותיות התורה, שיש לו אותן את שנדג' בחינותו בהתורה, ואם
יפסיק ח'ו את עצמו מן התורה איז חסר אותן מן התורה, וצריך לתתקן הקלקל לעשות תורה שלימה". [יא] ולעיל
בפרשת אמרו (ד"ה במדרש) כתבו ורבינו בלשון זו: "ילכן זכו להשוגת התורה". [ראה גם בפרשת יתרו (ראה ויזא משה),
ש"עיקר השוגת התורה הוא על ידי אהודות]. [יב] וכן כתוב ורבינו ליכן ברמזי רות (בדיבור אחרן) זיל: "ווגם בשעת

ס (מלימוד
ר עליהם
וני דיקנה
ס שחרות

ה הוייה

עיר אנפין.
גיד אנטון.
זה גודלה,
ראה לעיל
לככיאור
גינה הכאה
תאות צ'.
בה (דף לג)
או בואה'ק
אות מה).
השערה
דרן (עין
זה עליהם
בשם יזקן

ל הוא יש
ועיין עוד
חויטעבסק
ברשת ראה
ת, כמאמר
ברשת אמר
ענת התורה
בולן בלב
ל המסעות
גנינה אחת,
הבקה'ה הוי
בנה לקובלה
ברורות בלב
לא יתוועדו
באחד, והן
ואאותו
תורה, ואמ
[יא] וליעיל
יזא משה),
וגם בשעת

מאור

רמווי שבאות

ושמש

א

אה"יה שם גימטריא חי"ס", (וזהו מצל עז, והוא פני מלך חי"ס) זיין, שאז בשעת השפעות המוחין שם ה"ה משם הו"ה - אל מתן תורה על ידי האחדות שבוניהם היה הו"ה". וח"י הוא גימטריא לו"בוני,

ביאורדים

מלא רחמים. והוא על פי מה שכותב בעז חיים שער כב (פרק א דף קג טו ג), זיין: "והכללו הוא, כי סוד הזכונה זהה בזו של הרחמים, והקטנותו הוא אכזריות, ונראה זה בחוש העין". ח) שהמוחין עילאין - רצ"ל בחינת חב"ד שבזעיר אנפין (הנ"ל באות ה), שנקרו מוחין עילайн (עין שער הכוונות סוף דרוש א מדרוש הפסח וף פ טור ב) - הם אה"יה הוייה אה"יה - כי חב"ד הם בחינת הפלין העליונים, כמו שבchapfelin שבoulos הזה יש כ"א אוצרות כמנין אה"יה, וארכע פרושים כנוגר ד' אותיות הו"ה, וארכעה בתים נוגר ד' אותיות אה"יה - כן למללה בתפלין העליונים שבחינת אה"יה הוייה אה"ה (עין שער הכוונות עין והפלין דרוש ב דף ח טור ג, וכן נרasha השנה דרוש וף צו טור ג). [וכדברים האלה כתוב רבינו לעיל בפרשת חולדות הובאו דבריו לכאן אותו י]. וראה עוד בפרשת ויגש (בדיבורו הראשון): שהם גימטריא חי"ס - כי אה"יה הוייה אה"יה עולם בגימטריא ס"ח מןין חי"ס. והיינו כי המוחין הנ"ל נקראים חי המלה, והיינו חי זעיר אנפין הנקרו מלך (עין עז חיים שער כת פרק ט [חילק ב] דף כה טור ד, ושער הכוונות סוף דירושי אסרו חג דף עט טור א, וכזזה'ק פרשת בהר דף קט ע"א ברעה מהימנה). וראה בביורו הבא. ט) וזהו באור פני מלך חי"ס - רצ"ל כי בחינת חב"ד מארים ונונתים בכינוי חיים לבחינת זעיר אנפין הנקרו מלך (עין שער הכוונות דירושי הפסח המצעני בביורו הקודם). י) בשעת מתן תורה... היה הוייה... פנים בפניהם - דהיינו יחד פני העיר אנטון [חג"ת נה"] עם פני המלכות, דהיינו שהיא זעיר אנפין עומדת מול פני המלכות בכינוי, שזה בחינת יהוד במדרגה גדולה מאוד, מה שאין כן בחינת פנים באחור או אחריו בפנים, שהן מדרגות קטנות (עין בעז חיים שער לט דרוש א דף טו ג'). ובדברי רבינו לעיל בהפרטה מחר חדש (שהאר פרשת אחר, ד"ה הנער) מבואר עוד, שכשאין ישראל עושים של מקום או יהוד הוא לבחינת אחריו באחור (ראה בכירורים שם אות ל), כדי "שלא יתאחזו החיצונים באחוריים לינק מהקדושה", אולם "בשעת מתן תורה שאמרו ישראל עשו ונשמע, והיה אז האהבה שלימה בלי שם אהיזות החיצונים כלל, שהיא אז ביטול אהיזות החיצונים מגודל השפעת אורות העליונים, שכן נתיחד הקב"ה או אקס פנים בפניהם". וראה לעיל בפרשת במדבר (ד"ה א"י בויה"ק) ובכירורים שם (אות י), שקודם חטא אדם הראשון היו עומדים זעיר אנפין ומילכות בבחינת פנים בפנים, ולאחר החטא עמדו בחינת אחור באחור, עד שקבלו ישראל את התורה בהר סיני, שאז היה יהוד השלם]. יא) ונמשך השפעות המוחין שם ה"ה משם הו"ה... - כי המוחין הם חכמה בין דעת (כנ"ל באות ח), שהם בחינת י"ה משם הו"ה; והמדotta הם חגי"ת נה"מ, שהם בחינת ו"ה שבסם הו"ה. דינה ד' אהיזות הו"ה הם בחינות כל העשר ספריות על זה הדרך: קוצו של יו"ד - הוא בחינת דעת [אף שבדרך כלל

הנרות והשיזוואות

מתן תורה נתיחד השית' עם הכנסת ישראל פנים אל פנים, ונגלה אז עליהם כזקן מלא רחמים, שרומו שהופיע עליהם אוර הלבן העליון שאין בו שום שחורת ושום ערוכות דין כלל, והוא מקור ה"ג תיקוני דיקנא עילאה". עי"ש עוד. וראה עוד מה שכותב רבינו בהפרטה מחר חדש (שהאר פרשת אחר, ד"ה הגער). שעיל יידי ההעורתה בני ישראל לבן העליון רצין קומם "נעשה היהוד, או יורד עליהם השפעה ממולא עליה שהוא י"ג תיקוני דיקנא עילאה, שהוא לבן העליון שאין שם שחרות כלל, ונקרת בשם זקן מלא רחמים". עי"ש. זול בפרשת כי תשא (ד"ה ואמ' הרואני): "אם הוא המקור הרחמים אשר אין בו שום תערוכות דין כלל, הם ה"ג תיקוני דיקנא עילאה, שעילו נאמר צעתיק יומין יחב, לבולשה פתולג חד ופער בראשה בעמר נקא, כי שם אין מגי שום פגס ושם כולו לבן ורחמים גמורים; [וכשאנן זריכים להמשיך רחמים, או ממשיכים משם ולמטה להמתיק כל הדינין]. זמה שנתבאר כאן שלל יידי האחדות והתחברות באחכה נשכו עליהם י"ג תיקוני דיקנא. עין זה כתוב ובינו גם לעיל בפרשת חזקה (ויל' בדורה ב). זהה עיקר הוא שהיה אחות חדות בישואל... וכל המכתקת הדינין תלויות כזה... ועל יידי זה יכולם הצדקאים להמשיך י"ג תיקוני דיקנא על הכנסת ישראל ממקור העליון... וכל זה על ידי אהבה שאחחים ישראל זה את ה' בלב שלם, ועל יידי זה נמשך י"ג תיקוני דיקנא לכנסת ישראל". [יג] המוסגר הוא בכל הדפוסים. [יר] רמו זה מקורו מכתבי הארץ"ל, וראה שער הכוונות

לעסוק התורה ולעבוד
אותיות 'פָּרוֹדִים' י"ז,
העצלוות והפירות,
לעבוד ה' נ"א. וזה
למרבר סיני בתשוב
בתשובה. ויהנו במדן
שהמשיכו עליהם כ
מכילין רוחמים י"ז,
תיבות בהיפוך אתוון
ויח"ן בלא וא"ר הפי
חויים, לרמו שהמש

תכו כברו", אף ישראל
רטו ע"ב) ובתיקובני זוהר
אותיות 'פָּרוֹדִים' – או^ג
עליהם מدت נוצר הסדר
מדת נוצר הסדר [הנקרו]
בן הוא רומו גם על כל
טוביים, כי מדת זו משפט
– הינו הי"ג מדרות של
מדות, והם נשבעים ממ
טוכות (ד"ה ולוחמת), כ
אותיות הפעולה הן האו
השימוש]. ראה לעיל ב
בשלוח (ד"ה ופרעה הקרי
פינחס (ד"ה או יאמר – ה
ע"ין בנוועם אלימלך פר
כדייאתא במסכת ברכות
(בהקדמה, דף ג ע"א). ו
(ד"ה וכל הבארות, וע"ן
רמזים לשם אהיה ש
ברוך הוא (כמזכיר לעיל

פרשタ בשלוח (סוף פיסקא נ
רכינו ליקמן בפרש מסע
כלבו של אדם עצלה, זה
בוראו מתחן כך הוא בא
(הוא) להתגבר על יצרו –
עצמם לעסוק בתורה... א
כ"י העצלות הוא עשב הנו
ג"כ בזה את הפסוק וטע
והן עתה נסעו מבחינה זו

שאו הוא מזל תואמים י"ז, והבקי במזלות יראה
שם פנים אל פנים, שromo על האחדות
והאהבה, שהוא מן הצורך בעת קבלת
התורה י"ז.

זה אמרו ויסעו מרופידים וגוי – הנה 'רפידים'
נווטרייקון 'רפוי ידים' י"ז, שהעצלות גם כן מזיק

שרומו גם כן על האחדות י"ז, כמאמר חז"ל
(כלומר נ"ג) הרואה לולב בחלים אין לו אלא לב
אחד לאכבי שבשים י"ז, ולכן נפרד העלינים י"ז
שבולב פסול י"ז, צריך שלא יהיה שום
פירוד ח"ז רק לב אחד כאיש אחד. ומפני זה
נתן השיטת התורה לעמו בירחא תליתא, מפני

ビיאורים

הוא בחינת כתור, מ"מ לפעים מחשבים אותו לבחינה דעת, שהיה והऋת איינו מכלל עשר הספרות (כלקמן
אות מה) – הושמה הדעת במקומו, והוא השלם הכתור (עיין בשער הקדמות דרוש יקר הערך בענין הדעת דף טה
טור ב, ובנהרשלום לרשותך דף מא טור ג). י"ז – היא בחינת חכמה, ה' עללה [הראשונה] – בחינת בינה, ר' –
בחינת זעיר אנפין הכלול ו' קצחות הג'ת נה"י, וה' תחתה [האחרונה] היא בחינת מלכות (עיין בתיקוני וטור
בבקומה דף ו ע"ב, ובען חיים שער א ענף ה דף יד טור ד, ושער לד פרק א [חלק ב] דף מד טור ד). ורצ"ל שנשכחת
ההשפעה מהמהוחין [חכ"ד] אל המדות [חג'ת נה"מ]. וראה גם בדברי ריבינו לעיל בഫטרת מהר הודה שאחר
פרשאת אחריו, בדיורו הראשו, ש"השפעה הולכת מהמקור של הי"ג תיקונים להמוחין ומהמוחין להמודות; ואם
ח"ז מעשה התחרתונים גורמים, אז ח"ז הנחר יחווב נגבש (ע"פ איוב י"א, וא"ו, והשפעה איינו הולכת מהמקור
להמוחין ומשם להמודות". י"ב) שromo גם כן על האחדות... אין לו אלא לב אחד... – רצ"ל כי כמו שהולב
מוראה על האדם שיש לו לב אחד לאכבי שבשים (ראה בביבור הבא) דהינו שהוא כביבול באחדות עמו יתברך,
כן הוא רומו גם על האחדות והאהבה חבירים של ישראל. י"ג) הרואה לולב בחלים אין לו אלא לב אחד
לאכבי שבשים – כי הולב אין לו אלא לב אחד, כמו שאמרו ז"ל במסכת סוכה (דף מה ע"ב): "מה תmr זה
אין לו אלא לב אחר, אף ישראלי אין להם לא לב אחד לאכביים שבשים". ופרש רשות: "אין לו אלא לב
אחד – כען מוח יש בו... ואין לו אלא בען האמציע הזקוף וועלה וגדר למעלה ולא בחורייתו ומכבדתו".
(וכען זה פירש גם במסכת מגילה דף יד ע"א ד"ה לב אחד). והריטב"א שם פירוש, שהולב "אין לו קליפה, אלא

דוחרות והשווואות

דרושי סוכות (סוף דרוש ה דף קו טור ב), פרוי"ע' – חיים שער הולב (פרק א ופרק ג). ועוד. [והביאו ריבינו גם ליקמן ברכמי
יום ב' של סוכות (ד"ה וכל הבארות), ושם הוסיף השדים גם כן בגימטריא ח"י' עם הכלול. וכן הביאו בהמשך שם (ד"ה
וחיה), ושם הוסיף שעלי ידי הערכות נתגלו ה' מוחין שם אהיה' הוי' אהיה', שהן בגימטריא ח"י'ם]. [טו] בדפוס
הראשון נדפס כאן "נפרודה הרשותות שלבולב". וכאן ווקן ע"פ דפוס ורושא (תרל"ז). זואלי צרך להגיה "נפרודה התיזומת
שלבולב", וכמובואר בשלחן-ערוך אורח-חחים (סימן הרמה סעיף ג). [טו] הכי איתתא בז'וק' פ' רשות משפטים (דף קוח
ע"ב ברעיה מהימנא): "אם נפרדו או נפרדו עליו פסל". וראה גם ביפורוש הריאנטי על התורה פרשת אמרו (דף ס טור
ג): "ואם נפרדו עליי פסל, רמו כי הכל אחד ויונק משורש אהדר". [ווצ"ל שהוא כדעת רבינו יהודה במשנה (סוכה פרק ג
משנה א) וכעדת רבי טרפון בביבליה (סוכה דף ג ע"א) שאם לא אגדו פסל. אמונם לדעת תנא קמא שם נפרדו עליי כי ש'er
בכל ענן, וכשיטחו נפסק בשלחן-ערוך (הניל בערורה הקדמתה, סעיף א). וראה גם בתיקוני זוהר תיקון גו (דף ט ע"ב)
וחיקון ע (דף קל"ד ע"א)]. [ויל] עיין בפסיקתא רבתיה (פסיקתא כ' ובז'וק' פרשת יתרו (דף עח ע"ב). [יח] כן כתוב באבהתדר
[להבב זוד"א זיל] דודש טז (דף קל טו א), שלקבלת התורה היה "צרך שייחו כל ישראל באחדות אחת, שייחו כולם
נשכבים כאחד עיי"ש בדיבוריו... ואפשר שטעם זה האני נמי למא שניתנה תורה בחודש סיון שמולו הוא מזל תואמים,
לromo לישראל שכל איש יחשוב שכל ישראל הם תואמים שיצאו מכתן אחד והם חשובים כאחד". וראה עוד המובא
לעיל (הערה ט) מדברי ריבינו וմדברי האורחחים הקדושים. זומען בחינה זו כתוב בעבודה-ישראל פרשת יתרו (בדיבור
הראשון) וויל: "הנה בחודש השלישי – הוא סיון שבו ניתנה תורה – זורת מזל תואמים... והוא סוד החפארת, אשר שם
סוד החיבור בנסת ישראל עם דודה, ולזה מורה מזל תואמים כי הם יחד ידובקו כתואמי צביה". וכן כתוב שם במאמריהם
לשבעות (בדיבורו הראשו) וויל: "זולזה קרבו לפני הר סיון בחודש השלישי ונרגלה להם הקב"ה וידבר עליהם כאיש אל
ажוי, לפי שהוא מזל תואמים". אולם בדבריו מדבר מדורבר מהאחדות בין ישראל והקב"ה, ולא מהאחדות בעם ישראל. ודוד"ק.
[יט] הכי איתתא במקילתא פרשת בשלוח (פרשטה דעלך, א): "אין רפידים אלא רפיוון ידים". וראה גם מדרש תנומה

יעילאין שהם אהיה הוייה אהיה שעולים
כמנין חיימ', והס'ם תפלין דمرا עלא
שרמו עליהם חז'לי".

ועתה אם שמו תשמעו בקול ושמרתם את
בריתם והייתם לי סגולה מכל העמים
וגו' (סמות יט, פ). וצריך להבין מה הוא הלשון
'segolah', כי היה יכול למצוא לשון אחר של
חיבתנו. והנרא באזה, בהקדם הגמara הנ'ל (נדיינער
פוקול) במסכת שבת בפרק רבי עקיבא דף פ"ח
(עמ' 6): דרש הוא גليلאה עליה דרב חסדא

לעסוק התורה ולעבדה השית'תני, גם 'רפידים'
אותיות 'פרודים' (ז'), ורמז בזה - שנسعו
מהעצלו והפירוד, והתחרבו יחד באהבה
לעבודה (ה'י'). וזה שפירש רשי' מה ביאתן
למדבר סיני בתשובה אף נסייתן מרפידים
בתשובה. ויחנו במדבר - לשון 'חן' (יין), ורמז
שהמשיכו עליהם מدت 'ונוצר חסד' והוא הי'ג
מכילין דרומין (ז'), שנוצר חסיד הוא ואשי'
חיבות בהיפוך אותו ח'ן. ויחן שם ישראל -
ויחן בלא ואיז הפעולה (ז') עללה ס'ח כמנין
חיימ', לרמו שהמשיכו עליהם שמota המוחין

ביאורים

חוכו כברוז, אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שכשימים. [וראה עוד בז'ק סוף חlek א' דף
דס' ע'ב] וכתיקוני זהה תיכון כא (דף ג' ע'ב) רמז על זה, כי לול'ב אותיות ל'ז ל'ב'. י'ר) גם 'רפידים'
אותיות 'פרודים' - אויל' צ'ל 'רפידים'. ורצ'ל שהוא מרמז גם על פירוד. הפיך האחדות. טו) שהמשיכו
עליהם מרת נוצר חסיד - רצ'ל כי עיי' התחרבות בני ישראל יחד באהבה לעבודה השית'ת, המשיכו על עצם
מרת נוצר חסיד [הנקראת מולה עילאה - המזל העליין], דהינו שמודה זו תair עליהם ותשפייע עליהם הסדרים
טובים, כי מדה ומשפייע לכל העולמות (ראה לפחות בביורים לפרשת קורח א'ח); והי'ג מכילין דרומין
- הינו הי'ג מרות של רחמים, ראה לעיל בביורים פרשת במדבר (אות ס). ומרת נוצר חסיד כוללת כל הי'ג
מרות, והם נשפיעים ממנה (עין בען חיים שער טו פרק ז' פ' ב' טור ב'). וכן כתוב רבינו לקמן ברומי' יום א' של
טוכחות (ד'ה ולקחתם), כי "המקור של הי'ג מכילין דרומין לאלפים". טז) ואיז הפעולה -
אותיות הפעולה הן האותיות הנוספות על התיבה המשמשות להטotta ולבארה לפי ענינה ופעולותיה [אותיות
השימוש]. ראה לעיל בפרשת חולדות (ס'ק י'ה ואלה חולדות - השליש) [אודות הוא'ו של ואלה], ובפרשת
בשלח (ד'ה ופרעה הקריב) [אודות האותיות י' ו'ו' שבתיות ויסען], ועוד בז'א' באלו. ראה גם לקמן בפרש
פינחס (ד'ה או יאמ' - הראשון, בkowski הד'). [ורביבנו השתמש כזה בלשון הרבה דברי אלימלך ז'ע].
עין בנועם אלימלך פרשת מקץ (ד'ה ויזוכר). י'ז) והם הם הטע תפלין דمرا עלא שרמו עליהם חז'לי' -
כדאיתא במסכת ברכות (דף ז' ע'א) שהקב'ה מניה תפלין. [והלשון תפלין דمرا עלא' הוא מתיקוני זהה
(בקדמה, דף ג' ע'א)]. וביאור הענן שמות אלו רומנים לתפלין, מצוי בדברי רבינו לעיל בפרשת חולדות
(ד'ה וכל הבארות, ועין גם בדיבור שאחריו), ז'יל': "יזוע מספרי הקודש שהכ' אזכורות שבתפלין של ראש
רומנים לשם אהיה שהוא גימטריא כ'א, וכן בshall י'ר; והוארבע פרשיות שבתפלין רומנים לשם הו'יה
ברוך' הוא (כמובואר לעיל בביורים פרשת במדבר א'ז) - בין הכל שלשה שמות, אהיה הוייה אהיה - שלשות

הערות והשווואות

פרשת בשלח (ס'ק פיסקה כה) ופרשת יתרו (פיסקה ג). [כ] עין בארכות-עדקים בתחילת שער העצלות. וראה מה שכח
רבינו לקמן בפרשת מסעי (ד'ה ויסען מרפידים), וז'ל: "היצר הרע כsmithua את האדם מדרך הטוב חלילה, בחילה משים
בלבו של אדם עצלוות, ואם האדם לא יתגבור עליו בכל כחו להוויה וזרע, מתוך שהוא מתעצל לעמדך בבורך לעבדה
בורה מתחן לך הוא בא לידי ביטול תורה, ומתחן שאנו עוסק בתורה הוא בא לידי האות רשות הלילה. על כן העירך
(הוא) להתגבר על יצרו - ציריך האדם לעשות כל מגמותו ולראות שיבוא לידי מידה הוויזות, ומתחן לך הוא מוזר את
עצמך לעסוק בתורה...". וראה לשונו של האוריחותים הקדוש בפרשית יתרו (יט, ב) בדיבוריו על ההכנה לקבלה התורה:
"כי העצלות הוא עשב המפסיד השגחה". [כא] עין בהמשך דברי האוריחותים הקדושים (הנ'ל בהערה הקדומה) שמספרש
ג'ב בזה את הפסיק וيسען מרפידים: "נחכוון לומר שנוצע מבחינה רפין ידים כמו שמצינו שדרשו כן ורכותינו ז'ל...
והן עתה נוצע מבחינה זו והכינו עצם לעבודה משא בוגעם ה'". [כב] ראה גם בנועם-אלימלך פרשת יתרו (ד'ה)

לTOT ירא
האחדות
ה קבלת
צ' רפידים'
ס' כן מזיק
ת (כרלטן
דעת דף סה
בינה, י' -
דוקני זהה
שנסמכת
דש (שאchar
דודות; ואם
צ' מהמקורה
צ' שהללב
טו יתברך,
לב' אחד
ה חמוץ זה
צ' אלא לב'
בבדותיו'.
פה, אלא

המן ברמץ
שם (ד'ה
טנו) בדפוס
ה התירומת
ס' (דף ק'יח
דף ס' טו
וכה פרק ג'
עליו בשער
פט ע'ב)
אדבת'דרו
הדור כלם
הלאומיים,
ה המובא
צ' (בדיוור
אשר שם
במאמרם
כאיש אל
רו'ק).
צ' תנומה